

2002-2003 m.m.

*Mūsų abiturientai -
12-oji laida*

» **B**esparnis būtų gyvenimas,
tuščias, niūrus, vienareikš-
mis, jeigu jo nenušviestu vaiko šyps-
nys, jei šviesus vaiko juokas nepa-
glostytų mūsų širdies, meli jei jos ne-
paradintų, nepaskatintų globai, geru-
mui, kūrybai ... «

Just. Marcinkevičius

**SU RUGSĖJO
L-AJA!**

KALBŲ DIENA

Jau dvejus metus „Lietuvių namuose“ švenčiamos Europos kalbų dienos. Nors mūsų mokyklos kalbų įvairovė ir peržengia Europos ribas, šios šventės nekantriai laukia tiek moksleiviai, tiek pedagogai. Pernai iš įvairių šalių atvykę moksleiviai mokė vieni kitus pasveikinti, padėkoti, prisipažinti meilę įvairiomis kalbomis, supažindino su savo šalių tradicijomis, folkloru.

Šį rudenį be tradicinėmis tapusių „kalbų pamokėlių“ (kurios buvo „nuke-liavusios“ ir į Rudaminos pradinę mokyklą) moksleiviai vaišino įvairių tautų nacionaliniais patiekalais (baltarusiškais bulvių ragarečiais, gruzinišku „ekacapuri“, uzbekišku gaivinamuoju gėrimu, angliška arbata su grietinėle ir kt.)

Neatsiejamas atributas – „Lietuvių namų“ moksleivių „geografijos“ žemėlapis. Jį tikrai įdomu patyrinėti – kiek gi tų šalių pasaulyje, po kurias išblaškytų lietuvių palikuonys grįžta į savo protėvių žeme... Ju 24: artimiausios kaimynės Latvija, Baltarusija, tolimieji Rusijos kraštai – Krasnojarskas, Jakutija, Tjarka, Vladivostokas, Argentina, Kipras.

VIEŠNAGĖ PAS VOKIETIJOS MOKSLEI- VITUS

Tuo metu, kai „Lietuvių namuose“ buvo švenčiama kalbų diena, dalis moksleivių viešėjo Vokietijos Aizenhüsterštato gimnazijoje. Jiems buvo parengta turininga programa. Mūsų moksleiviai lankėsi pamokose, pabuvojo Drezdene, Frankfurte, Šprėvalde. Visi moksleiviai gyveno vokiečių šeimose. Rudenį lauksime mes svečių iš Vokietijos. Manome, kad toks dviejų mokyklų bendravimas yra naudingas

abiems pusėms: jis ne tik praplečia draugų ratą, suteikia galimybių pažinti svečių šalį, praturtina užsienio kalbų mokėjimo tūdžius

Auf Kürbisfahrt im Spreewald

Einen mit riesigen Kürbissen beladenen Holzkahn steuert Max Lehmann aus dem kleinen Spreewalddorf Lehde über ein Fließ. „Kürbisse wurden schon immer im Spreewald angebaut“, so der 75-jährige ehemalige Bauer. Zu den Traditionen im Spreewald gehört auch ein alljährlich im Herbst stattfindender Kürbismarkt in Lübbenau, auf dem Besucher alles Wissenswerte rund um die gelbe Frucht erfahren.

Foto: ZB

Die Polizei als Freund und Helfer litauischer Schüler

Erlebnisse aus den Projekten des Albert-Schweitzer-Gymnasiums

Eisenhüttenstadt. Das Albert-Schweitzer-Gymnasium führt regelmäßig Schüleraustausche mit Frankreich, Schweden und Litauen durch. Bei jedem unserer Treffen mit den Schülern der Partnerschule aus Vilnius (Litauen) hat es eine Begegnung mit der Polizei gegeben. Im Gegensatz zu ersten Gedanken wie Verkehrskontrolle und Unfallaufnahme, konnten wir den Spruch „Die Polizei, dein Freund und Helfer“ herauskramen.

Denn die Gruppe aus Vilnius, die mit einem Kleinbus die polnische Grenze in Frankfurt (Oder) passieren muss, wollte mich von dort anrufen, um unsere Schüler rechtzeitig zum vereinbarten Treffpunkt zu holen. Allerdings gab es an der Grenze keine Telefonkarte zu kaufen und auf den ganzen Weg nach Eisenhüttenstadt fanden die Reisenden keine Telefonzelle. Was sollten sie also tun? Ihre Handys funktionierten in Deutschland nicht, deshalb entschlossen sie sich dem Wegweiser „Polizei“ zu folgen. Dort trugen sie einer Beamtin ihre missliche Lage vor und riefen mich an. So kamen schließlich doch alle Austauschschüler zu ihren Gastfamilien.

Die litauischen Schüler fanden bereits das zweite Mal im Jugendclub am Trockendock herzlich Aufnahme. Der Jugendclub bietet auch ideale Bedingungen zur Freizeitbeschäftigung. Ob beim Tischtennis oder Billard, im Kraftsportraum oder bei Musik an der Bar – es ist ganz einfach, deutsche und litauische Schüler näher zu bringen. Die Atmosphäre im Jugendclub ist es, die die Schüler mögen. Ganz ungezwungen redeten sie miteinander auf deutsch, litauisch, russisch, englisch oder mit Händen und Füßen. Junge Leute verstehen sich schon irgendwie – auf jeden Fall, wenn es um Musik geht. Und die konnten sie ganz nach ihren Wünschen auflegen und danach tanzen. Es wurde viel gelacht und man hatte das Gefühl, dass die Gruppe sich sehr gut versteht.

Das ist auch ein Verdienst des Teams im Trockendock. Herr Nehring hat immer ein offenes

Ohr für unsere Wünsche. Die Frauen der Einrichtung haben wie immer für hübsch eingedeckte Tische gesorgt und die Jugendlichen mit Getränken und einem liebevoll gestalteten Buffet verwöhnt. Sicher hätten viele Schüler es dort viel länger ausgehalten. Es war ein gelungener Abend, dafür bedanken wir uns beim Team des Jugendclubs Trockendock. Ganz bestimmt werden wir auch beim nächsten Schüleraustausch wieder in den Club gehen. Denn dort bieten sich den Jugendlichen viele Möglichkeiten, die Freizeit mit Freunden sinnvoll auszufüllen.

Eine andere Verbindung kann bereits ein zehnjähriges Bestehen aufweisen. Es ist die Verbindung zu der Hagobodan Schule in Habo (Schweden). Durch einen privaten Kontakt entstanden, wird der Schüleraustausch in jedem Schuljahr zu einem Höhepunkt für alle Beteiligten. Die Schüler lernen nicht nur Land und Leute kennen, sondern üben sich auch im Gebrauch der Fremdsprachen.

Seit zehn Jahren besteht die Verbindung nach Schweden

Aber nicht nur die Schüler pflegen einen engen Kontakt. Über die Jahre hinweg entwickelte sich ein Lehreraustausch. So fuhr im vergangenen Schuljahr eine Gruppe Lehrer nach Habo, um sich mit dem Schulalltag bekannt zu machen. Dabei erhielten sie eine Reihe von Anregungen für die tägliche Praxis. Beim Gegenbesuch wurden Erfahrungen ausgetauscht und über die Pisastudie diskutiert.

In Eisenhüttenstadt gehörten viele Unternehmungen zum Programm, wie z. B. der Besuch der EKO Stahl AG, eine Fahrt zum Spreewaldfest, Bowlen, eine Stadtführung, die Fahrt zur Gedenkstätte Sachsenhausen und der Besuch der Viadrina in Frankfurt (Oder). Auch die Vorbereitungen eines internationalen Geschichtsprojekts begann durch den gemeinsamen Besuch im Collegium Polonicum in Slubice. Nun bereiten wir uns auf einen neuen Schüleraustausch vor. Bis dahin heißt es *Hej do*, wie man auf schwedisch Auf Wiedersehen sagt.

Kollegium des Albert-Schweitzer-Gymnasiums

M02 31.10.02

SPALIO 1-ĄJĄ SVENCIAME MOKYKLOS GIMTADIENĮ

„Visi keliai kažkur veda.
Vieni jų veda į ateitį, į nuosta-
bias, stulbinančias pasaulio ir gyve-
nimo paslaptis ir naujoves, kiti - į
dangų, arčiau saulės, arčiau Dievo,
arčiau tobulybės. Bet yra kelių, ku-
riais grįžtama ... Grįžtama į pra-
eitį arba ten, kur jau nebuvai, o kaž-
kada buvai laiminga.“

(Iš J. Gulbinovič
rašinio)

Rašinių konkurso dalyviai su savo
mokytojais ir vertinimo komisija

TVIRTINU
Direktorius

Alfonsas Rudys

MOKSLEIVIŲ RAŠINIŲ KONKURSO NUOSTATAI

I. KONKURSO TIKSLAI

1. Skatinti moksleivius pažinti tėvų ir protėvių praeitį, papročius, tradicijas, formuoti pilietinius jausmus, ugdyti meilę ir pagarbą mokyklai, šeimai, žmogui, plėtoti moksleivių literatūrinę veiklą bei kūrybinės minties raišką lietuvių kalba.

II. KONKURSO ORGANIZAVIMAS

1. Konkursą organizuoja mokykla "Lietuvių namai";
2. Konkursą remia J.A.V. lietuviai p. Vanda ir Vaclovas Mažeikis;
3. Rašinius vertina mokyklos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija;
4. Konkurso rezultatai skelbiami bei geriausių darbų autoriai apdovanojami mokyklos gimtadienio minėjimo metu (2002 m. spalio 1 d.).

III. KONKURSO REIKALAVIMAI

1. Konkurso dalyviai skirstomi į 3 grupes:
  - 2-5 kl. moksleiviai;
  - 6-9 kl. moksleiviai;
  - 10-12 kl. moksleiviai.
2. Rašiniai turi būti tvarkingai parašyti ant A4 formato popieriaus lapų. Apimtis – 1-4 lapai (A4);
3. Rašiniai turi būti įteikti lietuvių kalbos ar pradinių klasių mokytojams iki 2002 m. gegužės 20 d.

IV. RAŠINIŲ TEMOS

2-5 kl. moksleivių grupė:

- Į ką norėčiau būti panašus ?
- Tu – mano draugas
- Jei duonelė prakalbėtų...

6-9 kl. moksleivių grupė:

- Saugoti gamtą – saugoti Tėvynę
- Mano mokykla (mokytojas)
- Treptinio dalia

10-12 kl. moksleivių grupė:

- Gimtajam kraštui reikia širdies ir rankų
- Ko mane moko šeimos istorija ?
- Ar gera šalia tavęs kitiems ?

PASATBA. Moksleiviai nurodytomis temomis gali rašyti ne tik rašinius, bet ir kurti eilėraščius, apsakymus, vaizdečius, pasakas ar pan. Tokių kūrinių pavadinimus reikėtų sukonkretinti.

2001-2002m. m. moksleivių literatūrinių kūrybos darbų konkurso
vertinimo komisijos posėdžio
PROTOKOLAS

Komisija, susipažinusi su konkursui pateiktais literatūrinės kūrybos darbais,
nutaria:

1. Pripažinti geriausiais ir apdovanoti diplomais bei ponų Vandos ir Vaclovo Mažeikų premijomis:
  - 1.1 2-5 klasių moksleivių grupėje:
    - 1.1.1. Buvusios 4-os klasės moksleivę **Aleksandrą Timochovą** už rašinėlį «Mano svajonių namai» I-ojo laipsnio diplomu ir pirmąja premija (50,00 Lt).
    - 1.1.2. Buvusios 4-os klasės moksleivę **Kristiną Maskalionok** už rašinėlį «Mano pusseserės katė» II-ojo laipsnio diplomu ir antrąja premija (30,00 Lt).
    - 1.1.3. Buvusios 5-os klasės moksleivį **Anatolijų Žochiną** už rašinėlį «Mano draugas» III-ojo laipsnio diplomu ir trečiąja premija (20,00 Lt).
  - 1.2 6-9 klasių moksleivių grupėje:
    - 1.2.1. Buvusios 9-os klasės moksleivę **Reginą Jegorovą** už novelę «Draugystė pievoje» I-ojo laipsnio diplomu ir pirmąja premija (100,00 Lt).
    - 1.2.2. Buvusios 6-os klasės moksleivę **Tatjaną Kučminą** už rašinį «To negalina pamiršti» II-ojo laipsnio diplomu ir antrąja premija (50,00 Lt).
  - 1.3 10-12 klasių moksleivių grupėje:
    - 1.3.1. Buvusios 12-os klasės moksleivę **Aną Vilkevičiūtę** už poeziją ir miniatiūras I-ojo laipsnio diplomu ir pirmąja premija (100,00 Lt).
    - 1.3.2. Buvusios 12-os klasės moksleivę **Juliją Gulbinovič** už poeziją II-ojo laipsnio diplomu ir antrąja premija (70,00 Lt).
    - 1.3.3. buvusios 11-os klasės moksleivę **Jovitą Jankauskaitę** už novelę «Mano batai» ir eilėraščius, buvusios 11-os klasės moksleivę **Jūratę Lukoševičiūtę** už eilėraščius, buvusios 10-os klasės moksleivį **Andrių Ringevičių** už eilėraščius III-ojo laipsnio diplomais ir trečiosiomis premijomis (po 40,00 Lt).
  - 1.4 Už aktyvų dalyvavimą ir nuoširdžius kūrinius, pateiktus konkursui, apdovanoti mokyklos Padėkos raštais:

Petrą Bevz,
Nataliją Fisenko,
Ruslaną Lisovski,
Sergejų Meškėną,
Agatą Symulevič,
Saulių Tumanovą,
Anastasiją Miniajevą,
Renatą Kasperavičą,
Alioną Kolodinskaitę,
Alioną Lovinską,
Jeleną Tutiną.

Komisija:

I. Gudavičienė
E. Liubertaitė
R. Špukienė
K. Usorytė

SKAISTI BŪTINYBĖ KILTI IR ŠVIESTI

Irena Gansiniauskaitė-Gudavičienė

Lietuvos Rašytojų sąjungos narė
Uteniškių kraštiečių Indrajės klubo narė

Poetas Alius Balbierius *Jaunojo gamtininko kalendoriuje* rašo: "Kiekvienas augalas žydi savaip, visa, ką turi geriausia, sukraudamas į žiedą - juk tenai jis subrandins sėklas. Mažytėje sėklelėje užprogramuota stebuklinga galia: būsimas kitas žydintis augalas ir iš jo išaugsiančios sėklos - iš milijonmečių gėlmės laike ir erdvėje nusidriekusi gyvybės gija". Jautri filosofė, talentinga literatė, Jūsų nepaprastųjų "Lietuvių namų" mokyklos auklėtinė Regina Jegorova, visa širdimi, visa jauna savo esybe jausdama šią giją... parašė nuostabiai šviesiai ir gyvą novelę apie Ramunę - valingo charakterio būtybę, gamtininkų-augalininkų vadovėliuose vadinamą baltagalvę ar baltaziudę, o mūsų visų žinomą ir pamėgtą kaip amžinatviškos kantrybės gėlę, kurios lapelius beskainiodami, galime visai netikėtai vieną kartą imti ir lyg iš netyčių išsiaiškinti, kas gi mus iš tikrųjų myli... Myli - nemyli, spjauna - bučiuoja, prie širdies glaudžia ar po velnių siunčia... Tokie tad mūsų liaudiškojo meilės būrimo tautosakiniai žodeliai. O Reginos aprašytoji Ramunė, teisybę sakant, paneigia visus gamtininkų žinojimus apie tą paprastą ar didžiagraižę, baltagalvę ar baltaziudę - jos Ramunė pražysta, belaukdama pirmosios vieversio giesmės, ir niekas jai neuždraus žydeti nuo kovo mėnesio pradžios per visą mielą pavasarį ir vasarą net iki pat jos mylimo bičiulio išskridimo... Ir niekas jai neuždraus taip metai iš metų vis aukoti, vis barstyti savo baltuosius lapelius vardan didžiosios Meilės... vardan amžinosios Gyvybės... vardan tų nepakartojamų pasikartojimo stebuklų... Sveika gyva, Regina, tartum vaistingoji ramunėlė netikėtai užkvėpusi margaspalvėje lietuvių literatūros pievoje! Tavo novelė yra guodžianti, gydanti, kelianti, šviečianti... Tavoji Ramunė - tikrai ne piktžolė mūsų šiuolaikiškai vis piktąjėjančios visuomenės dvasinių išgyvenimų, depresiškų apsilėdimų, tragiškų artimo meilės išsižadėjimų dirvoje... Tavo atviraširdė Ramunė - tai kilniųjų sielos vertybių gėlėlė, net ir vieversėlių pamilstanti už jo kūrybinį kovingumą, už save teigiantį jo čirenimą dangaus platybėje... Verkianti mergaitės širdis ne kasdienės duonos ilgisi - jai svarbu žinoti, ar

yra mylima. Amžinoji gyvybės ir mirties giesmė, pasiaukojimo paslaptis ir vilties begalybė... Ačiū Tau, miela Regina - švieski, Baltaziudė Galvele, rašyk tokias viltingas noveles - augink savo kilnią širdį kuo gražiausiai atėičiai ir mūsų visų džiaugsmui. Ir štai dar koks bičiuliškas posmas prie visų čia išsakytų palinkėjimų:
*Netikėk tu, ką sako kiti.
Nebijok, ko bijo visi.
Neprašyk tamsos ir šviesos.
Jos laukia ne tavęs,
O prarasto laiko!*
Tai Andriaus Ringevičiaus eilėraščio eilutės. Mane stebina Jūsų mokyklos moksleivių dvasinė branda ir sugebėjimas paprastu, aiškiu, apgalvotu žodžiu trumpai ir drąsiai pasakyti pačius svarbiausius dalykus, jau nebe vaikiškai pabrėžiant savąjį apsisprendimą iš pat jaunų dienų kilti. Žydeti, nebijoti, vadinasi - veržtis į gėrį, o ne į prapultį... Andrius atviras ir teisingas savo išmintingu kilnumu:
*Aš dovanuju širdį
Tėvynės dangui,
Gimtinės keliui.
Aš dovanuju širdį
Žaliam kleveleui,
Brangiam tėveliui,
Aš dovanuju širdį
Tėvynės dangui.*
Gražus ir Alionos Kolodinkaitės literatūrinis pastebėjimas, kad "Alyva suspindi tada, kai ji pražysta ir balti žiedai šviečia lyg žibintai tamsoje..." Gyvenimą teigia ir Alionos Lozinskajos apsakymėlis *Malda gelbėja*...kur depresija serganti herojė vis dėlto nenusižudo, nes kaip šviesa iš tamsos į jos sielą sugrįžta prisišauktoji Mama.
Dėkoju Jums, Mieli "Lietuvių namų" auklėtiniai, tradicinio Jūsų mokyklos rašinių kurso dalyviai, už Jūsų filologinį susitelkimą ir pasiryžimą:
*Skleisti tiesą,
matyti ateitį,
manyti suvokimą -
visa tai -
skaisti būtinybė.*
Puiku, Jūrate Lukoševičiute, kad taip kilniadvasiškai mąstai apie paties suvokimo išmanymą, kad mėgini suvokti, kas skleidžiasi ir žydi Tavojoje sieloje, kad bandai suprasti savojo likimo žvaigždžių dosnumą...
Ir gaila, kad Renata Kasperavičia pateikė konkursui tik vieną eilėrašį, savotiškai primenantį prieškarinio laikų lietuviškas dainas:

*Tu žadėjai meilės ir skaisčių žvaigždžių.
Kam gi melavai man nuo pačių pradžių!..*
Galime pasidžiaugti, kad nei viename Jūsų literatūriname išsipasakojime nerasime melavimo, netikrų žodžių, abejingumo ar išdavystės. Apie ką bekalbėtumėte savo rašiniuose ar eilėraščiuose - viskas alsuoja gyva meile ir rūpestingumu. Jūs esate globėjiskiausios, rūpestingiausios mokyklos auklėtiniai, todėl taip nuosirdžiai gerbiate ir mylite savo mokytojus. Kitaip juk publicistiniame Anos Miniajevos rašinyje nebūtų atsiradęs šitoks jaudinantis "manymas" apie tai, koks turėtų būti pats tikriausias lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas: "Jis turėtų suartinti mane su gilią senos

tikos žiedais, o kukliomis, bet valingomis, gimtųjų Lietuvos pievų gėlelėmis...
*Tėvynę, į kurią sugrįžau,
Myliu kaskart vis labiau.
Ir žolė čia žalesnė,
Ir saulutė skaistesnė,
Ir draugai mielesni,
Obuoliai skanesni...*
Taip rašo Tania Kučmina, įspūdingai papasakojusi apie savo prosenelės tremties dienoraštį, išsaugotą tolimajame Jakutske. Saugok, Mieloji Tania, savo mamos senelės dienoraštį kaip švenčiausią gimtosios dvasios relikviją - kaip ištremtosios mūsų praeities bibliją, kaip lietuvių kalbos ir literatūros vadovėlį, kaip tautosakiškąją mūsų amžinųjų prapulčių ir vilčių, žuvimų ir atgimimų pasaką...
Ir šitaip atkakliai čia Jus vi-

nepasakok jai apie nevilį
Norėtūsi dainuoti, niūniuoti, pritari gitarai tokiems Julijos eilėrašiams... Širdies dorumas. Šventadieniška jaunystės laisvų minčių preliudija. Gyvenimo paprastoji ramybė. Ne baimė. Spinduliuojanti siela - ta Jūsų mokyklos duktė Julija. Tartum paslaptį gulbė. Kas gi taip svarbu jos poezijoje? Švelnusis savojo egoizmo atsižadėjimas. Vilties dukteriškas paliudijimas. Pasakiškas pasitikėjimas adresu - autorės graudus gerumas ir pagarba paslapčiai... Silpnumo valandą "po vieną krentantys sparnai"... Mes broliškai ir seseriškai jaučiame, kaip tirspta jos sparnai, betgi žinome - vilties sparnai niekada neištirs... Teisus yra Hansas Kristijanas Andersen, pats save, o ir mus visus stebuklingai guosdamas: "Nesvarbu gimti ančių tarpe, svarbu, kad būtum iš gulbės kiaušinio..." Taip ir norisi sušukti! Viešpatie, niekas nesensta, niekas nemiršta... Karta iš kartos naujai kartojasi! Viskas amžinai gyva net ir mūsų žmogiškajame visko išlytėjime, iškentėjime, net ir mirtyje... Prisipažinsiu, kad Julijos gulbinaitiški sparnai atitirdė ir mano žvartančią širdį, taip netikėtai pakviestą pasisvečiuoti į šitaip šventai lietuviškąją žodį puoselėjančios mokyklinės jaunuomenės kūrybinį konkursą.
Todėl ir Jovitai Jankauskaitei, parašiusiai tokią judrią, vos ne animacinę, filosofinę novelę "Mano batai" ir pateikusiai eilėraščių pluoštelį, dabar štai nuosirdžiai šuktelis: skrisk, Jovita, skrisk Nes ir Tu turi sparnus. Ir tegyvuoja vienintelė Tavo ištikimųjų batų pora! Tu rašai: "nebegaliu būti paukštis Tavo danguje"... Todėl ir sakau Tau, Jovita, skrisk į kitą - į antrą, į trečią, į devintą dangų. O literatūros dangus aukštas, o literatūros žemė svaigė, o literatūros vandenykas gelmeningas... Į jį žaibolaidžiu jau krinta... sužibėdama kaip stebuklingai raibuliuojanti žuvis... kaip mergaitė basa ant plikšalos... kaip musė šnaranti ant peilio blizgančių ašmenų... ir antroji paslaptį Jūsų mokyklos augtinė, dabar jau Vilniaus universiteto pirmakursė filologė Ana Anisimova. Ne vienam bendraamžiui, pasikaičiusiam jaunosios poetės kūrybos, gali staiga pažirti ir subyrėti visas iki šiol turėtasis supratimas apie mus supančią tikrovę... Jos eilėraščiuose sakinių maištas tartum Rericho paveikluose debesų kova... Jos portretukas su juoda kava ir perrėžtomis sekundėmis taip ir šaukia: Nesizudyk!... Užglostyk
(Nukelta į 6 p.)

Vilniaus kraštas. Vytauto Igno lino raižinys, 1981 m., iš ciklo "Lietuva".

ve siekiančia lietuvių kultūra, supažindinti su tiek kartų girdėta, bet nė sykio nesuprasta, gal net jau per tolina prosenelių kalba, turėtų padėti ją įsivinti - ne tik išmokti prakalbinėti žmogų gatvėje ir pasiklausti, kiek dabar valandų, bet ir pamilti ją taip, kad kiekvienas garsas, kiekvienas skiemuo ausyse skambėtų taip artimai, taip pažįstamai tarsi mylimo žmogaus balsas... Toks lituanistas, kuris sugebėtų tai padaryti, būtų tikrasis lietuvių kalbos mokytojas".
Ar galėtū šioje šventinėje salėje Tarptautinės Mokytojų dienos proga nuskambėti labiau tinkantis **tikro mokytojo įvertinimas!**? Dėkoju visiems "Lietuvių namų" mokytojams lituanistams už tą Jūsų prakilniąją pedagogiką, kurią mokyklos jaunųjų literatų rašiniuose matau žydinčią ne išsigalvotais užsienietiškos egzo-

laimindama ir garbindama, drauge su Jumis bendraširdiškai aukštindama Jūsų geradėjiškąją mokyklą, glaudžiančią iš įvairiausių pasaulio pakraštelių susibūrusius lietuviškosios genties sūnaitėlius ir dukružėles, galiu pratešti šeimyniškąją šios literatūrinės šventės gaidą štai tokiu Julijos Gulbinovič eilėraščiu:
*svetimai dukteriai
tavo akių
tavim tikėti
dukterys kartais
tokios nepaprastos*
*tu viską
darai nuostabiai
bet jai
sniegas
primena meilę*
*svetimos dukterys
didelės
paslaptys
būk geras*

“DIRVOS” REDAKCIJAI

Jau keletą metų Vilniaus vidurinėje mokykloje “Lietuvių namai”, kurioje mokosi užsienyje gyvenančių lietuvių vaikai, organizuojami moksleivių literatūrinių kūrybos darbų konkursai. Geriausių kūrinių autoriai premijuojami čekiečių **Vandos ir Vaclovo Mažeikų premijomis**, už kurias rėmėjams nuoširdžiai dėkoja mokyklos bendruomenė.

Moksleivių darbus vertina komisija, kuriai atskirais metais yra vadovavę žinomi Lietuvoje rašytojai: Irena Gansiniauskaitė, Jeronimas Laucius, Vytautas Račickas, Saulius Šaltenis, Algimantas Zurba. *Dirvos* laikraštis yra išspausdinęs ne vieną “Lietuvių namų” mokyklos moksleivių darbą.

Šiuo metu keletą 2002 m. konkurso kūrinių. Kūrinių autoriai - lietuvių kilmės vaikai, atvykę iš įvairių šalių: R. Jegorova ir J. Gulbinovič iš Gudijos, J. Jankauskaitė ir R. Kasperaviča iš Latvijos, J. Lukoševičiūtė iš Lenkijos, A. Vilkevičiūtė iš Rusijos.

Minėti konkursai padeda ne tik tobuliau išmokyti lietuvių kalbos (dauguma į mokyklą atvyksta jos nemokėdami), bet ir giliau ją pamilti - eilė mokyklos abiturientų mokslą tęsia studijuodami lietuvių kalbą Vilniaus universitetuose.

Vilniaus vidurinės mokyklos “Lietuvių namai”
Direktoriaus pavaduotojas Aloyzas Bakšys

MANO BATAI

Jovita Jankauskaitė
11 kl. moksleivė

Žvelgiu į savo batus. Kokias tris minutes žiopsau tik į juos. Matau savo padėvėtus batus ir girdžiu lengvą žingsnių tėkmę grįsta gatvele... Ir buvo gera tiesiog todėl, kad pučia vėjas ir taip maloniai draiko mano plaukus.

Matau trypsinčias vietoj kojas, kurios turbūt skaičiuoja sekundes, tvarkingai padėtus batus naktį, kai apie nieką negalvojau... Bet kaip numestus batus, kai klaidžiojau radijo stotimis, ieškodama mielos širdžiai dainos...

Matau laukiančius batus eiti su kažkuo į parduotuvę pomidorų sulčių (aš jas labai mėgstu!). Girdžiu sunkiai krentančių ant asfalto batų aidą, o kojos tempia švininę širdį... akys merkia drėgnas blakstienas...

Matau nueitus kelius, o kur jie veda - nežinau...

Jau dvejus metus dėviu šiuos batus.

Girdžiu batų raiščiuose įpintus klausimus: kodėl šlama lapai po mano ir dar kažkieno kojom, einant sodinti kaštonų parke; kodėl nepaklausiau, kokia tavo mėgstamiausia spalva; kur buvo paslėpti kažkam skirti trys žodžiai - “Aš tave myliu”, kodėl mėlynės paakiuos, nors negėriau visą parą kavos su kažkuo (o taip reikėjo!)... Kodėl kažkas man paliko tik vilnones kojines?..

Mano seni batai - du. O naujų aš neturiu!

TALENTŲ DIENA

2002-aisiais metais, pirmąjį penktadienį po rudens atostogų, mokyklose įvyko „Talentų šou“. Šia švente organizavo Moksleivių Taryba. Pagrindiniai renginio nuostatai: mokyklos administracija nesikiša, gali dalyvauti visi moksleiviai, nėra jokių apribojimų (aišku, viskas turi būti padarumo ribose). Jokios apibendrinančios temos nebuvo. Aplinkybės susiklostė taip, kad kiekviena klasė parodė savo talentus. Buvo nuspręsta, kad renginys bus konkursinis. Todėl išrinkta žiuri komisija sudarė moksleivių nuomone, meniškiausi mokytojai. Po ilgu aplošymu bei įnirtingos kovos „Talentų šou“ vakaro laimėtojais tapo A. Lardauskas ir J. Voropajeva, sušokę pritrenkiantį tango. Visiems dalyviams buvo išdalinti kuklūs apdovanojimai: „Talentų šou“ diplomai, „rudens“ karoliai bei „klėvų rožės“.

Kalba V. Cirauskas Tėmtinių grįžimo fondo
pirmininkas

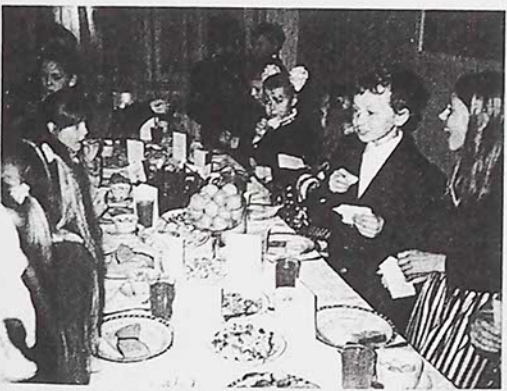
Kasmet mūsų
kasdienybės padan-
gėje sutvįška šiltas
Kalėdų ziburėlis...
Teskleidžia jis į kiek-
vieno širdį šviesą,
gerumą ir viltį...

KRIZIČIOS

„LIETUVIŲ NAMAI“ VILNIUJE

Per šv. Kūčių vakarienę Prezidento partarėjas R. Gaška
kalbasi su X kl. mokiniu M. Galinu.

Moksleiviai dalinasi Kalėdaičiais per šv. Kūčių
vakarienę.

Pasaulis lietuvių - 2003 11-02

*Laužiame plėtkelę linkėdami sėkmės,
santarvės, stiprybės*

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet prieš šv. Kalėdų atostogas mokykloje buvo organizuota mokinių darbų paroda. Jai ruošėsi visos klasės. Prieš šv. Kūčių vakarienę buvo apdovanoti gražiausieji darbai, pagerbti parodos laureatai.

Jau tryliką kartą visi mokiniai, pedagogai ir svečiai susėdo prie šv. Kūčių stalo. Po kun. Antano Saulaičio SJ. maldos, visi dalinosi kalėdaičiais, linkėjo vieni kitiems linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų. Mokyklos moksleiviai gražiai pagiedojo Kalėdinių giesmių, svečiai palinkėjo sėkmės moksle, kantrybės ir ištvėrmės pedagogams, ugdant į tėvynę grįžtančius moksleivius.

Alfonsas Rudys direktorius

KAIP grįžtančius namo paukščius
Parveski, Viešpatie, ir mus
Į žemę mūs tėvų tėvų!

Težydi vėlei Lietuva
Kaip tavo slėnių lelija,
Tebūna vėl namuos ramu.

Laisvė – tai labai abstrakti sąvoka. Kiekvienas žmogus ją supranta savaip: vieniems – tai žodžio laisvė, kitiems – minties, trečiams – judėjimo laisvė. Būti laisvam – reiškia būti nepriklausomam, nevaržomam. Daugelis žmonių nori būti laisvi, bet, gavę laisvę, nežino, ką su ja daryti, nes jie pripratę prie nelaisvės. Laisvė – tai jėga, kuri padeda žmogui gyventi ir suvokti, vardan ko verta gyventi...

VASARIO 16-OJI - LIETUVOS NEPRIKLAIMSOMYBĖS DIENA

Šią dieną visa mokykla susirinko į šventinę istorijos pamoką, kurią vedė istorijos mokytojas V. Švegzda.

Mokytojas pabrėžė 1918 m. vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo akto svarbą tautai, valstybei ir mums, Lietuvos piliečiams. Buvo paskelbti ir apdovanoti konkurso „Ką aš žinau apie Vasario 16-ąją?“ nugalėtojai: R. Jegorova, M. Maškionok, J. Pikalov.

Gyvename demokratijos klestėjimo laikais. Tad kiekvienas galime pareikšti, jog esame laisvi ir lygūs. Turime teisę mokytis, dirbti, pramogauti, tikėti Dievą... Esame išitikinę, kad nedaug kuo skiriamės vieni nuo kitų, nebent išvaizda, išsilavinimu ar gaunamu uždarbiu. Tačiau nesusimąstom, kiek daug kas nuo mūsų priklauso ir kiek daug yra to, nuo ko priklausome mes.

Gyvenimas yra priklausomybių grandinė. Visais laikais žmonės, norėdami savo gyvenimą palengvinti, padaryti patogesnį ar laisvesnį, kūrė hierarchijas, leisdami valdyti ir priklausyti. Todėl nei vienas žmogus negali teigti esąs laisvas, nes visiškai laisvė yra vilties praradimas... O tai žmogui nebūdinga.

Nemanau, kad žmogus, tarnaujantis kitam, negali būti laisvas. Kai jis neturi su kuo pasidžiaugti, pasidalinti savo mintimis, meile, kam pasipasakoti, tampa gyvenimo vergu.

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENOS PROGA
SKELBIAMAS

KONKURSAS

KĄ AŠ ŽINAU APIE VASARIO 16-ĄJĄ?

1. Kiek žmonių dalyvavo Vilniaus konferencijoje, vykusioje 1917m. rugsėjo 18-22 d.?
2. Kokiose valstybėse vyko lietuvių konferencijos, kurių dalyviai palaikė Lietuvos nepriklausomybę?
3. Kuo Lietuvos istorijai svarbios šios datos: Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji?
4. Išvardinkite Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarus.
5. Kas buvo pirmasis Lietuvos prezidentas ir kas buvo pirmasis Lietuvos ministras pirmininkas?
6. Kur yra pastatas, kuriame buvo pasirašytas Vasario 16-osios dienos aktas? Kas šiame pastate įsikūręs šiuo metu?
7. Kokia valstybė ir kada pirmoji pripažino Lietuvos nepriklausomybę?
8. Su kokiais priešais kovėsi Lietuvos kariuomenė dėl valstybės nepriklausomybės?
9. Išvardinkite visus Lietuvos tarpukario prezidentus.
10. Kaip Lietuva atgavo Klaipėdos kraštą?

Atsakymus į pateiktus klausimus prašome atnešti istorijos mokytojui V. Švėgždai iki vasario 12d. (trečiadienio) pamokų pabaigos.

Konkurso nugalėtojai bus paskelbti ir apdovanoti vasario 14d. Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos minėjimo metu.

KVIEČIAME AKTYVIAI DALYVAUTI!

Istorijos mokytojas
V. Švėgžda

Nepriklausomybės dienos proga sveikina PLB
atstovas Lietuvoje G. Zemkalnis

Prieš aušrą

Sigita Žalneravičius

jų visų be išimties nuosirdumu).

Ta pačia proga (rizikuodamas įkyrėti) paminėsiu ir dar vieną man įsimintiną Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjimą L. Brežnevo "spalvingos epochos" metais. Vasario 16-osios vakarą (gyvenau Naujojoje Akmenėje, dirbau cemento gamykloje) atsitiktinai svečiavomės pas vieną gerą bičiulį trys artimai bendravusios šeimos. Prisiminę šią datą kažkaip impulsyviai prislopintais balsais sugiedojome Lietuvos himną. Namas, kaip ir daugelis sovietmečiu statytų, buvo daugiabutis, blokiniis ir garso neizoliuojantis. Deja, atsirado viena kaimynė, kurios "sąžinei padubus" jau kitą rytą apie tai žinojo saugumiečiai. Rezultatas - mūsų (kažkodėl tik vyru) nevienkartiniai pavieniai iškviptimai ir nemalonūs pokalbiai rajono saugumo komitete. Suprantama, tada jau niekas pirštų tarpdyri netraiskė. Įsimintinas paskutinis pokalbis, kai teko išgirsti kažką apie sovietinės santvarkos griovimą. Neišlaikiau nenu-sišypsojęs (na ir "monolitas"...). Supratęs kodėl, saugumietis paskubom ištiesė ranką atsiveikinti ir palinkėjo sėkmės darbe. Man, ačiū Dievui, visa tai buvo tik įsimintinas epizodas biografijoje. Malonu pripažinti, kad darbovietėje nei iš ilgamečio direktoriaus L. Petravičiaus, nei partinio komiteto sekretoriaus inžinieriaus S. Janeliūno nesulaukiau ne tik priekaištų, bet ir užuominų.

Kitaip likimas susiklostė to buto šeiminiukui mokytoju. Gan greitai (ne vien dėl šios priežasties) jis su šeima išvyko gyventi į Vilnių. Ten, suprantama, jį nulydojo ir tą "dėmę" užfiksavę popieriai. Atsirado progų ir ją priminti...

Tik po Nepriklausomybės atkūrimo jis, kaip gabus pedagogas ir organizatorius, buvo paskirtas pirmuoju įkurtų Tautos namų direktoriumi. Tuose pavyzdinai jo tvarkomuose Tautos namuose gyvena ir mokosi iš užsienio, daugiausia iš Rusijos, atvykę ir lietuviškai kalbėti pamiršę vaikai. Čia lankėsi ir prezidentas V. Adamkus, ir profesorius V. Landsbergis. Džiaugiuosi savo gero draugo pastekimais. Vilniečiai, be abejo, suprato, kad rašau apie dar ir šiandien tas pačias pareigas einantį, Gedimino ordino apdovanotą Alfonsą Rudį.

Slenka metai, dažniausiai mintyse (kartais ir spaudoje) prisimename tai, ką teko išgyventi, džiaugiamės tuo, kas pasiekta, liūdime dėl negerovių. Kaip savo akimis matęs tai, kas man buvo lemta, patyręs dviejų spalvų okupacijų siaubą, senatvėje vel sulaukiau nepriklausomos Lietuvos, išdrįsiu šiuo neįkainojamos vertės tautos žygdarbio - Vasario 16-osios - paminėjimo proga palinkėti skaitytojams, kad vėl pajaustumė tai, ką jau-tėme tada - 1989 metų vasario 16-ąją. Kad sugrįžtų ir neapleistų Sąjūdžio dvasia. Ir dar: visada būkime budrus.

1.

2.

1 nuotr. Direktorius A. Rudys apdovanoja konkurso „Ką aš žinau apie vasario 16-ąją“ nugalėtoją 10^a klasės mokinę R. Jegorovą
2, 3, 4 nuotr. Šventės akimirkos.

3.

4.

KOVO 11-OŠIOS ŠVENTĖ

Tas pavasaris išaušo kitoks. Jis ryto saulė tekėjo skaisčiau ir vaisčiau. Mūsų žodžiai ir aimanos virte himnu nubangavo Gedimino papėde, kylant trišpalvei virš pilies. Suklaupė visa Lietuva prie laisvės supilto aukuro. Lyg malda, kartojame pamirštus žodžius - laisvė, laisvė...

Laisvė atėjo. Laisvę parsinešėme lyg neprijaukintą paukštę, kad galėtume sušildyti savo dvasia ir ištikimybe.

Užmuškite paukštį - čiulbėjimas liks.
Užmuškite balną - tylėjimas liks.
Užmuškite tylą - alsavimas liks.
Užmuškite jėgą - užuojauta liks.
Užmuškite džiaugsmą - liudėjimas liks.
Užmuškite meilę - tikėjimas liks.
Užmuškite viltį - iliuzija liks.
Užmuškite mintį - gyvenimas liks.
Užmuškite žodį - judėjimas liks.
Užmuškite laisvę - ir nieko neliks.

J. Jalsas „Laisvė“

Kvietimas

ŠIMTADIENIS

Šimtadienio šventelė vienuoliktokai sakę papuošė labai gražiai - degė 100 žvakelių. Jie pasitiko būsimus abiturientus prisegdami šimtadienio simbolį ir padovanodami gėlių. Po iškilmingos direktoriaus kalbos vienuoliktokai vaidino scenoje, parodė vaizdelius iš dvyliktokų gyvenimo - jiems teko parausti „Kas laimės milijoną“, išklaudyti kriminalinių žinių. Dvyliktokai suvaidino kelis epizodus iš mokytojų ir auklėtojų kasdienybės, vaikinai sušoko linksmą šoki, padainavo savo kūrybos dainą, V. Ivancikaitė pradžiugino pianino melodijomis, o J. Tebenkovaitė - žaismingais smuiko garsais.

Linksmos šimtadienio akimirkos

*Švėntė vainikavo
dvyliktoju atlikta
daina ir perskaity-
tas testamentas.
Pabaigoje visi no-
riai fotografavosi pa-
skutinei nuotraukai.*

*nuotraukose
šimtadienio
akimirkos*

PASKUTINIS SKAMBUČIS

Paskutinio skambučio akimirkos - ir
džiugu, ir graudu...

Pavydiu upei - ji turi savo kelią
Tegu ne patį tiesiausią
Tegu su daugybe klystelių ir
apytankų

Tegu ne visiems matomą ir
prieinamą.

Tegu ir ne tokį, kokiu ji pati
norėtų tekėti...

Kaip man surasti savąjį?

(M. Kuprijonaitė, iš ciklo „O aš -
kaip vanduo“).

Štai ir vėl nuškambėjo skambutis. Liko
visai nedaug iki pirmojo egzamino. Tačiau
šandien apie tai dar negalvoji, nes mokytoja
kviečia į pirmąją gyvenimo pamoką, ja vedė
lietuvių kalbos mokytoja N. Vyšniauškiėnė.

Dvyliktokus sveikino pirmokėlių mokytoja
St. Rožienė, sėkmingo kelio linkėjo lietuvių kal-
bos mokytoja K. Usorytė, dvyliktokų auklėtoja
J. Uchonavičienė ir vienuoliktokų auklėtoja
A. Rאיסעlytė.

Dvyliktokai tarė padėkos žodžius moky-
tojoms, auklėtojoms, iškilmingai perdavė mo-
kyklos raktą būsimiems šeimininkams -
vienuoliktokams.

Girdėti paskutinio skambučio garsai,
pirmokėliai palydi abiturientus iš mokyklos...

Atsisveikindami dvyliktokai pradžiugl-
no parodydami spektaklį „Debesys“ (pagal
to paties pavadinimo graikų dramaturgo Aris-
tofano komediją). Spektaklį paruosė lotynų
kalbos pamokas lanke moksleiviai: R. Norgė-
la, J. Janonytė, G. Daugnoraitė, S. Saarmann,
J. Šerėnas ir mokytoja E. Liubcėtaite.

1.

1 nuotr. Padėkos žodžius mokytojams, auklėtojams sako J. Serėnas ir E. Dziudzeleita.

2.

Paskutinė pamoka³ veda lietuvių kalbos mokytoją N. Vyšniauskienė.

4.

2 nuotr. Abiturientai.

4, 5 nuotr. Spektaklio „Debesys“ alimirkoš.

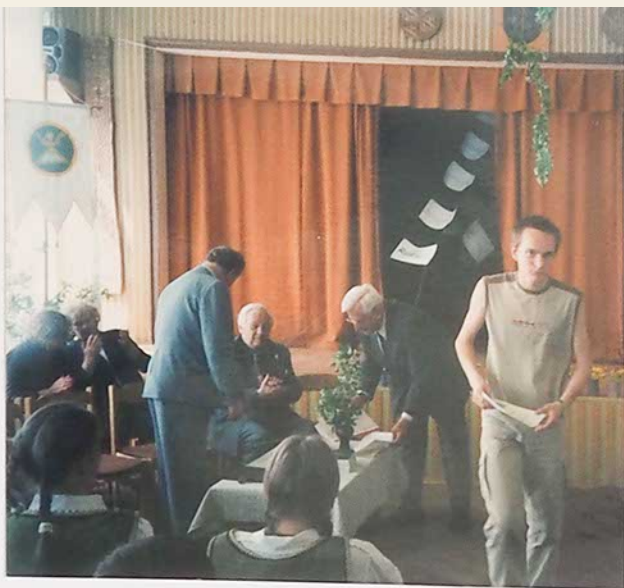

5.

XII ABITURIENTŲ LAIDA

1. Dementjevas Konstantinas - 12 R
2. Dzindzeleta Jelena - 12 R
3. Gorjuškin Anatolij - 12 R
4. Lukasevič Jūrata - 12 R
5. Milkintis Vilius - 12 R
6. Pliškyns Stasys - 12 R
7. Povilaitis Vadimas - 12 R
8. Saarmann Simonas - 12 R
9. Voropajevas Vitalijus - 12 R
10. Zurinas Jevgenijus - 12 R
11. Aukštolytė Marija - 12 H
12. Barckutė Monika - 12 H
13. Daugnoraitė Galina - 12 H
14. Degteariov Oleg - 12 H
15. Ivancikaitė Vilija - 12 H
16. Jalovski Jan - 12 H
17. Jankauskaitė Jovita - 12 H
18. Janonytė Jekaterina - 12 H
19. Klemka Igoris - 12 H
20. Kubarsek Violeta - 12 H
21. Norgėla Regina - 12 H
22. Šerėnas Jegoras - 12 H
23. Tebenkovaitė Julija - 12 H
24. Valinciuotė Ksenija - 12 H

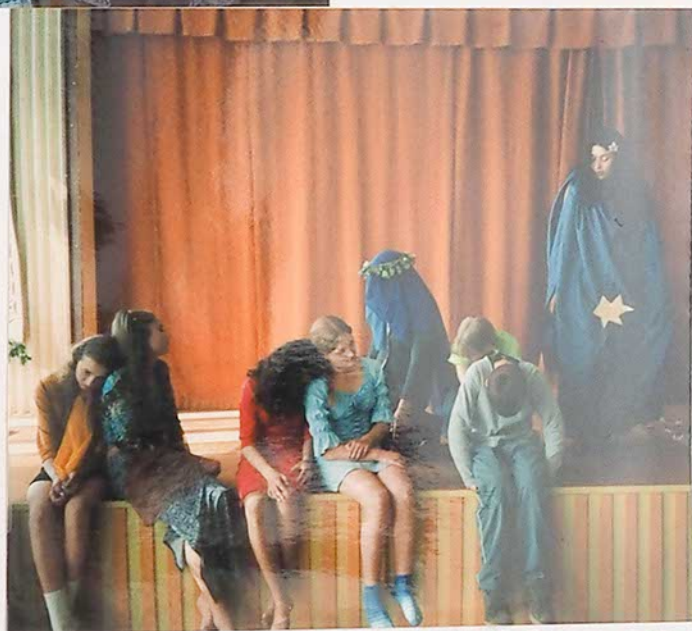
A. Ringevičius, 11 kl.
moksleivis, apdovanotas
padėkos raštu už dalyva-
vimą Vilniaus moksleivju
meninio skaitymo konkur-
se.

MOKYKLOS UŽBAIGIMO ŠVENTĖ

Nurimo šurmulyš, ne-
girdėti skambaus juoko.
Juk vasara - atostogos.
Susitiksimė rugsėjį.

Padėkos žodžiai pirmajai
lietuvių kalbos mokytojai.

5-7 klasių spektaklis „Ryto pasaka“.
Vadovė K. Ušorytė.

Sveikina direktorius A. Rudys

Atestatu įteikimas

12-OSIOS ABITURIENTŲ LAIDOS IŠLEISTUVĖS

Atestatas su pagyrimu
įteikiamas J. Šerėnui

Jau su brandos
atestatais

1

2

3

5

1. nuoto. Prie Ļauno
Ļuno kultūros
akademijās.

2. Ļauno Ļuno kultūros
akademijās sporto
muziejū.

3, 4 nuoto. Muziejū

5 nuoto. Ļaune prie
Daviāns ir Ļirēno
parinklo.

ISVYKA
KĀZINA

PIRMOJI KOMUNIJA

2003 gegužės 4 d. priėmusios Komunijos sakramentą Alina Eismont, 8^a kl. ir Kristina Milkintytė, 8^b kl.

IŠVYKOS, EKSKURSIJOS

Išvyka į Rokiškį, Obelių vidurinę mokyklą

Rokiškio muziejuje

Išvyka į Antakalnio lapines, aplankant
 Sausio 13-osios aukų memorialą.
 Išvyka į Obelių mokyklą.
 Išvyka į Zelvą (8-11 kl. moksleiviams)
 Išvyka į Stručių fermą (1-4 kl. moksleiviams)
 Ekskursija į Kauną, į Sporto muziejų ir
 KKA Olimpines auditorijas.
 Ekskursija į Kauną (5 kl. moksleiviams)
 Ekskursija į Europos parką (8 kl. moksleiviams)
 Ekskursija į pajūrį.
 Pedagogų ekskursija į Girto parką.

Juodkrantėje ant Ragany kalno

Ant Panemunės piliakalnio

Vienintelis sovietmečiu
išlikęs Vytauto Didžiojo
paminklas Perklojoje.

Girto parkė

Kad kelionė neprai-
lgtų

Ant Palangos tilto

SUSITIKIMAI, PASKAITOS, KULTŪRINIAI RENGINIAI

1.

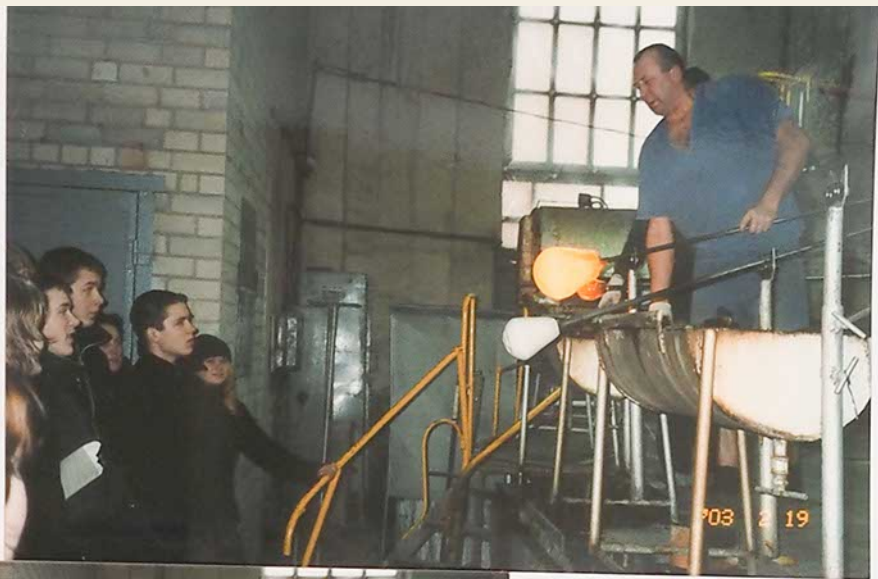

2.

1 nuotr. Iš kairės į dešinę: lietuvių kalbos mokytojos V. Zubrickaitė, K. Usorytė, direktoriaus pavaduotoja A. Višockytė.
2 nuotr. Konferencijos dalyviai

Šiu metų gegužės 22-25 d. Palangoje vyko Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės organizuota užsienio lietuvių bendrojo lavinimo mokyklų vadovų ir mokytojų konferencija tema „Pedagogo sąvingda daugiakultūrinėje aplinkoje“. Iš mūsų mokyklos joje dalyvavo direktoriaus pavaduotoja A. Višockytė, lietuvių kalbos mokytojos K. Usorytė, V. Zubrickaitė.

- ◆ Susitikimas su DR inspektore D. Glėbiene nusikaltimų prevencijos klausimais.
- ◆ Seminaras „Vaiko ir paauglio psichologinė būseną ir adaptacija dvikalbystės aplinkoje“ (hab. dr., profesorė D. Beresnevičienė)
- ◆ Paskaitos - susitikimai su socialine pedagoge A. Maulyste buvo šiomis temomis: „Vaidai ir stresai mokykloje“, „Dūkyti ar nerūkyti“, „Kaip susiplanuoti darbo dieną“, „Mokausi mokytis“, „Savigarba - kelias į sėkmę, meilę, laimę“, „Pasitikėjimas savimi vartai į laimę“.
- ◆ Susitikimas su medikais - „Kas yra AIDS?“
- ◆ Renginys „Ateities“ vidurinėje mokykloje „Nebūk madingas - būk gyvas“.
- ◆ Rinkimai į Lietuvos moksleivių parlamentą.
- ◆ Naujametinis karnavalas.
- ◆ Sausio 13-osios - Laisvės Gynėjų dienos - paminėjimas.
- ◆ ŠMM metodinės dienos mokyklose.
- ◆ Mokytojos R. Stružienės knygelės, verstos iš norvegų kalbos „Baltas lokys - karalius Valėmanas“ pristatymas.

2003 mokslo metų vasario mėn. 10-tų klasių mokiniai ir tikslųjų mokslų mokymo metodikos biuro nariai svečiavosi „Vilniaus stiklo studijoje“. Ekskursijos vadovė įdomiai papasakojo apie stiklo gaminimo būdus, naudojamas žaliavas. Sužinojome, kad jie mielai perkami Lietuvoje, tačiau apie 80% eksportuojama į užsienio šalis. Stebėjome stiklo gavimo procesą. Pamatėme daug stiklo dirbinių. Tai kurios ekskursijos akimirkos atsispindi šiose nuotraukose.

KONCERTAI, PARODOS, KONKURSAI, SUSITIKI- MAI SU ĮDOMIAIS ŽMO- NĖMIS

- Paroda "A.Jaroševičiaus kryžiai"
- A.Švaitcerio gimnazijos (VFR) moksleivių darbų paroda mūsų mokykloje.
- Paroda "Prieskoninių augalų stilizavimas"
- Dailės mokytojos Ž.Šimelevičienės ir moksleivių karpinių paroda Vilniaus miesto švietimo skyriuje.
- Moksleivių karpinių paroda S.Kovalevskajos vidurinėje mokykloje.
- 11H klasės moksleivės J.Borodič kūrybinių darbų paroda.
- 12 kl. Mokinio S.Saarmann foto nuotraukų paroda.
- 10 klasės moksleivės A.Odincovos kūrybinių darbų paroda.
- S.Kovalevskajos vidurinės mokyklos moksleivių šrifto darbų paroda "Lietuvių namuose".
- 11-tų klasių moksleivių meninės raiškos paroda.
- Moksleivių kūrybinių darbų paroda-konkursas, skirtas Šv. Kaledoms.
- Moksleivių kūrybinių darbų paroda-konkursas, skirtas Šv. Velykoms.
- Kompiuterinės grafikos piešinių konkursas.
- Mūsų moksleivių karpinių paroda mokykloje.
- Dalyvavimas ekologinės aplinkos konkurse "Mokyklos žaliasis interjeras" (Organizavo jaunųjų gamtininkų stotis).
- Dalyvavimas tarptautiniame piešinių konkurse "Gamtos pasaka" – 2003.
- Pažintis su dailininko G.Kazimierėno tapyba ir susitikimas su juo.
- Susitikimas su dailininku R.Dichavičiumi jo dirbtuvėse. Pokalbis apie meninę fotografiją.
- Paroda "Dvyliktokų portretai", surengta lietuvių kalbos kabinete (mokytoja K.Usorytė).
- Kolektyvų "Ugnelė ir "Voruta" koncertas mokykloje.
- Moksleivių koncertas Naujininkų bendruomenei.
- Kompozitoriaus ir atlikėjo Eduardo J.Eismonto koncertas

*Dailininko R.Dichavi-
čiaus dirbtuvėse: (iš kairės-
s, Saarmann, J.Jankauskaitė,
dailininkas R.Dichavičius ir
dailės mokytoja, Ž.Šimelevi-
čienė.*

Vieno puslapio knyga

Živilija Šimkevičienė

Vilniaus vidurinės mokyklos "Lietuvių namai" dailės mokytoja

Kažkas yra pasakęs, kad paveikslas - tai knyga, teturinti vieną puslapį. Šią knygą reikia mokėti skaityti. Tai nėra paprasta. Ir svarbu ne tai, kad meną būtų lengva suprasti, o tai, kad kultūrai poreikis bendrauti su juo. Manysčiau, kad visada turi likti tam tikras meno "neprieinamumo" momentas. Juk ir kalnai netektų savo žavesio, jei jų viršūnę be vargo būtų galima pasiekti keltuvu. Kažkur skaičiau vaizdingą palyginimą, kad menas neturi būti nepasiekiamas sniego viršūnė. Jis turi būti tokia viršūnė, į kurią žmonės koptų laisvu noru ir savo jėgomis. Dailės mokytojo vaidmenį šiuo atveju galima būtų palyginti su kalnų instruktoriaus pareigomis. Kaip sužadinti jaunų žmonių norą domėtis paslaptimi, bet nepaprastai įdomia meno knyga? Šis klausimas, manau, domina daugelį dailės pedagogų.

Veiksminga dailės populiarinimo forma, padedanti įgyti daugiau dailės bičiulių ir gerbėjų, sudominti juos, - tai asmeniniai dailininkų kontaktai su žiūrovais. Pagirtinas privačios dailės galerijos savininko S. Juškaus ir dailininko G. Kazimierėno noras rengti susitikimus su Vilniaus miesto moksleiviais. Šių susitikimų tikslas - parodyti, kokia įdomanti yra meninio pasaulio tikrovė, padėti jaunimui suvokti dailės stilių ir srovių įvairovę, atsikratyti bejėgiško jausmo, apimančio bandant išsiritinti vertingą meno kūrinių. Į pirmą susitikimą S. Juškaus galerijoje buvo pakviesti Vilniaus vidurinės mokyklos "Lietuvių namai" moksleiviai ir mokytojai. Šioje mokykloje mokosi lietuvių kilmės vaikai, įvairių istorinių katalikizmo ir likimo išblaškyti po visą margą pasaulį, gimę ir augę Rusijoje, Baltarusijoje, Ukrainoje, Moldovoje, Latvijoje, Lenkijoje, Argentinoje ir kitur. Dabar jie gyvena ir mokosi Lietuvoje. Kasmet į "Lietuvių namus" atvyksta 60-70 naujų mokinių. Dažnai jie nemoka nė žodžio lietuviškai. Labai svarbu šių mokinių integravimas į Lietuvos gyvenimą: lietuvių kalbos mokymas, supažindinimas su Lietuvos istorija, kultūra, menu, muzika, tautiniais papročiais. Jų meno patirtis, suvokimas, įgūdžiai nevienodi. Tenka juos mokyti ne tik vaizduojamojo meno pagrindų, bet ir padėti atsikratyti balto popieriaus lapo baimės, pojūčio, kad nepavyks tinkamai atlikti darbą, tenka ugdyti jų norą dirbti ir jausti džiaugsmą dirbant, tikėjimą savo jėgomis, mokėjimą skirti tikrą meną nuo kičo, nuo to, kas dirbtina, nenuoširdu. Tuo tikslu mokykloje rengiami susitikimai su dailininkais profesionalais, fotomenininkais, tautodailininkais, Dailės akademijos studentais, M.K. Čiurlionio menų gimnazijos moksleiviais, patys lankomės

dailininkų kūrybinėse dirbtuvėse, Dailės akademijoje, parodose, galerijose. Tai visada puiki proga praplėsti meninį akiratį, pabendrauti su įdomiais žmonėmis, pasisemti žinių ir naujų idėjų. Kad parodos būtų laukiamos, kad jas su malonumu lankytų suaugusieji ir vaikai, reikia jau mokyklos suole ugdyti teisingą santykį su meno kūriniams. Gyvas, nuoširdus, betarpiškas bendravimas su profesionaliais dailininkais, dailės kūrinių aptarimas palieka pėdsaką moksleivių sielose. Štai kaip poetiškai susitikimą su dailininku G. Kazimierėnu aprašė dvyliktoji Julija Gulbinovičė: "Didelės, neperregimos mėlynai pilkšvos akys dega, degina viską, kas nutapyta, degina orą nedidelėje jaukioje dailininko S. Juškaus galerijoje, kažkodėl degina mano rankas ir skruostus..."

Jis jaučia, o gal žino, ką galvojame, nes jis jaunas, jaunas, kaip ir mes visi. Kartu jis senas, gal net senesnis už patį seniausią pasaulį, ypač pavargęs ir turbūt nori miego. Prieš akis - jo nutapyta madona su kūdikiu. Jų galvos akmeninės. Akmuo nebylus, jis negali jausti, maštyti... ką padovanos madona pasuliu - skausmą ar džiaugsmą, baltąjį ar juodąjį genijų? Kažkas pagimdė pasauliui Hitlerį, kažkas - Motiną Teresę...

Jo paveiksle dvi madonos. Ta "saldžioji", gimdanti riebius sveikus, gražius kūdikius, ir ta kita - su akmenine galva - blogio gimdytoja. Žemyn krenta angelas... Man baisu. Kampe jis, dailininkas, beprotis stebėtojas, tylus ir atkaklus. Nežinau, kas jis, bet tegul jis būna mano draugas.

Žinau, sapnuosiu paveikslus: L. Gutausko monumentaliosios "Pietos" liaudiškas spalvas, A. Stasiulevičiaus žemiška mūsų Vilniaus ritmą, K. Šiaulyčio akvarelį skaidrumą ir kerintį virpėjimą. Sapnai ir paveikslai. Tegal jie kartojasi."

Ne kiekvieną žmogų mes pasirenkame savo draugu, o tik tą, su kuriuo sieja kažkas bendra, panašios mintys, panašus požiūris į pasaulį, žmones, daiktus. Julija tarp savo draugų norėtų matyti dailininką. Tai reiškia labai daug.

Mintimis apie apsilankymą S. Juškaus galerijoje pasidalijo ir mokiniai. Renata Ditkutė į "Lietuvių namus" atvyko iš Karaliaučiaus. Tai buvo pirmoji Renatos pažintis su dailininkais ir pirmoji išvyka į dailės galeriją: "Iš pradžių maniau, kad bus neįdomu, nuobodu, džiaugiuosi, kad klydau. Gyvendama Karaliaučiuje niekada nelankiau dailės parodų, nesidomėjau paveikslais, neteko bendrauti su dailininkais. Apsilankymas S. Juškaus galerijoje man padarė didelį įspūdį. Čia pamačiau daug idomių lietuvių dailininkų darbų, išmokau žiūrėti į paveikslus ir juos suprasti. Man šis susitikimas buvo labai prasmingas. Labai malonus ir įdomus žmogus

dailininkas G. Kazimierėnas. Džiaugiuosi, kad nepatingėjau ir dalyvavau susitikime".

Dvyliktokas Robertas Arsačas į Lietuvą atvyko iš Moldovos. Jis noriai lankosi įvairiose parodose. Domisi dailė, pats mielai piešia, karpą, lipdo. Mokykloje surengė savo karpinių ir grafiškos darbų parodą. Anksčiau ne kartą lankėsi dailininkų dirbtuvėse, taigi šis susitikimas nebuvo pirmas, tačiau nemažiau vertingas: "Džiaugiuosi galėdamas prisiliesti prie meno šaltinio. Neseniai lankėmės dailininkės akvarelininkės R. Kmieliauskaitės dirbtuvėse. Sužavėjo šios dailininkės darbo aplinka - tikra žiedų, lapų, įvairių augalų karalija. Štai ir vėl naujas susitikimas. Galerijoje pas dailininką S. Jušką taip pat sužinojau daug nauja ir įdomaus. Pamačiau daugelio žymių Lietuvos dailininkų darbų (L. Gutausko, K. Šiaulyčio, J. Daniliausko ir kitų). Su draugais rinkomės, kokį paveikslą norėtume turėti savo namuose. Man labai patiko galerijos savininko S. Juškaus darbai. Juose daug simbolių, kaip ir M.K. Čiurlionio kūriniuose. Susitikimas man suteikė naujų minčių, įkvėpimo".

Šių metų sausį mūsų mokykloje buvo surengta Vilniaus dailės akademijos docento G. Kazimierėno tapybos darbų paroda. Dailininkas pateikė šešis Graikijoje gimusius kūrybinius sumanymus, kuriuos inspiravo unikali Graikijos kultūra, jos senoji architektūra, gamtovaizdžiai. Ši egzotiška, puiki šalis visais laikais traukė įvairių šalių menininkus. Čia daugelis rasdavo dvasinio peno ir impulso kūrybai. G. Kazimierėnas - tai vienas ryškiausių lietuvių intelektualiosios tapybos meistrų. Jo kūryba reikalauja didelio meninio išprusimo, nemažų pastangų. Dailininko paveikslai nėra išdailinti, estetizuoti, visiems prieinami, lengvai suprantami. Dailininkas nesistengia įtikti mums, jis verčia sūsti, įsigilinti, pamąstyti. Jo kūryba - tai įmanrus meno simbolių ir metaforų pasaulis. Susigaudyti šiame pasaulyje be

Susitikimo "Lietuvių namuose" akimirka

St. Balvočiaus nuotr.

dailininko pagalbos būtų buvę nepaprastai sunku. Jis papasakojo, kaip gimė paveikslai, ką norėjo jais pasakyti, kodėl pasirinko vienus ar kitus meno simbolius, mielai atsakinėjo į moksleivių klausimus.

Su vyresniųjų klasių mokiniais vėliau kalbėjomės apie susitikimą, dailininko kūrybą, moksleivių rašė atsiliepimus. Štai keletas jų: "Aš nelabai moku vertinti ir suprasti meno kūrinius. Mažai teišmanau. Pasikliaunu pirmu įspūdžiu. Dailininko G. Kazimierėno "Graikiški sapnai" manypač patiko. Jie puikūs. Man patinka jų tamsokos, bet ramios spalvos" (Rita, 9 kl.).

"Mane sužavėjo darbų kompozicija. Nesu tokios matęs. Nežemiška! Patiko tapybos maniera, spalvos" (Igoris, 12 kl.).

"Man labiausiai patiko paveikslas "Letos upė". Aš ilgai jį žiūrėjau ir negalėjau suprasti, kuo jis mane patraukė, negalėjau suprasti, ką dailininkas tuo paveikslu norėjo pasakyti. Kai dailininkas atėjo į mūsų mokyklą ir papasakojo apie šį darbą, man akys prašviesėjo" (Ina, 15 metų).

"Manau, kad ši paroda pernelyg sudėtinga mūsų mokiniais. Daugelis nieko nesuprato, nors tai yra drąsi klasikinių temų (madonos ir graikų mitų) interpretacija. Man asmeniškai darbai labai patiko. Gaile - negalėjau dalyvauti susitikime" (Julija, 10 kl.).

"Manau, kad tokių parodų reikia mokykloje. Jos verčia susimąstyti, sukelia įvairių minčių. Nors paveikslų turinį sunku suvokti, bet vis vien darbai įdomūs ir įsimintini" (Denisas, 10 kl.).

"Visus paveikslus vienija viena tema - Graikija. Čia pavaizduoti žmonės man primena marionetes, kurias valdo kiti, stipresni. Tai žmonės, išprausti į rėmus. Gal tai moralės normos, kurios supančioja žmogaus rankas ir kojas, valdo mūsų poelgius, mintis, jausmus. Žiaurumas, klaida, pasileidimas, ištvirkavimas - visa tai, ko gausu šiandien mūsų gyvenime. Klestėjo jau anksčiau. Manau, kad dailininkas kaip tik tai norėjo pasakyti" (Gintautas, 9 kl.).

Tai tik maža saujelė minčių, kurias sukėlė bendravimas su meno žmonėmis, pažintis su jų kūryba. Prisiminiau žodžius iš dailės mokytojos ekspertės M. Čalkauskaitės pasisakymo: "Vaikas - ne molis. O ir mes ne sutvėrėjai. Tik kuo daugiau šviesos ir šilumos, tik dažniau palaistykime jų viltis, tik nepraikime pro didesles jų pastangas ir mažus laimėjimus."

Padėkime nuginti debesį nuo jų mažų galvų... Nežinia, kas išaugs. Gal ažuolas, gal iveris, o gal čibrelis... Ir neušipulkime čibrelio, kodėl iš jo neišauga ažuolas..."

Visai nesvarbu, ką pamatė ir ko nepastebėjo moksleiviai dailininko G. Kazimierėno kūryboje, kad jų mintus dar nėra brandžios, kad trūksta žinių ir patyrimo suvokti meno kalbą. Aš labai dėkinga tiems žmonėms, kurie greta savo tiesioginio darbo randa laiko ir mielai jį aukoja jauniems žmonėms, norėdami padėti jiems perskaityti gražią ir keistą, artimą ir tolimą, spalvingą ir be galo įdomią meno knygą, teturinčią tik vieną puslapį.

*Mokyklos direktorius
A. Rudys, dailės mo-
kytoja Ž. Šimelevičie-
nė, pavaduotojas
A. Pakšys parodos
atidarymo metu.*

*Direktoriaus svei-
kinimai parodos
dalyviams.*

*Karpinių
paroda
Vilniaus miesto
švietimo skyriuje*

VILNIAUS VIDURINĖ MOKYKLA
"LIETUVIŲ NAMAI"

KUMETMAS

VILNIUS - 2002

IŠ KARPINIŲ ISTORIJS

Popieriaus išradeju laikomas kinas Cai Lunas, kuris 105 metais aprašė jo gamybą. Rytų šalyse gimė ir popieriaus karpinių menas. Plintant popieriaus gamybai po pasaulį, plito ir popieriaus karpiniai. Pasaulyje gerai žinomi Danijos, Kinijos, Japonijos, Suomijos, Meksikos, Vietnamo ir Vokietijos ir kitų tautų pop. karpiniai. Pop. karpiniais domėjosi ir juos kūrė dailininkai: prancūzas A.Matisas, rusas I.Repinas, rašytojai: danas H.K.Andersenas, O.Rungas, rusas M.Gorkis, vokietis J.U.Gete ir kt. Popieriaus karpinių muziejai veikia Danijoje, Suomijoje...

Lietuvoje seniausias popierius, išlikęs iki šių dienų, – XIV a. pabaigos Didžiojo kunigaikščio Vytauto laiškas, o popieriaus karpinius pradėta kurti XVI a., kai Vilniuje buvo įkurtas popieriaus malūnas. Itin populiarius namų interjero puošybai popieriaus karpiniai buvo 19 a. pabaigoje – 20 a. pradžioje. Jais Lietuvoje puošdavo lempų gaubtus, lentynėles, paveikslų, veidrodžių rėmus. Sudėtingesnio ornamento popieriaus karpiniai ant langų atlikdavo užvalaidėlių funkcijas. Liaudies menininkai pavyzdžius karpiniams ėmė iš gamtos. Neprašmatnios, be didelių pasiruošimų iškarpytos puošmenos būdavo bent du kartus per metus pakeičiamos. Kas kartą, išskleidus sulankstyta į kelias dalis karpinį, netikėtai sumirgėdavo dar neregėti raštai. Laikui bėgant, atsirado sienų papuošalai – paveikslai.

Pastaraisiais dešimtmečiais ši dailės šaka vėl tapo populiari. Šia technika kuria daugelis liaudies meistrų, nuo 1981 metų pradėtos rengti respublikinės popieriaus karpinių parodos. Popieriaus karpiniai – turintys estetinę vertę dailės kūriniai, atspindintys tautos dvasines ir materialines kultūros bruožus, kurie atsiskleidžia per kūrėjo talentą.

1

2

KOMISIJA, SUSIPAŽINUSI SU MOKSLEIVIŲ KŪRYBINIAIS DARBĖIS, PATEIKTAIS KALĖDINIAM KONKURSAI,

nutarė:

I. PRIPAŽINTI IŠRADINGIAUSIAIS, KŪRYBIŠKIAUSIAIS, GERIAUSIAIS KONKURSO NUOSTATUS ATSPINDINČIAIS IR PASIŪLYTI APODOVOTI ŠIUOS MOKSLEIVIUS *po D. ir G. Žemkalnių premija:*

1. Aleksandrą Timočovą,	5 kl.	- 20 Lt.;
2. Olesją Lichačiovą,	4 kl.	- 20 Lt.;
3. Alisą Odincovą,	10 B kl.	- 20 Lt.;
4. Reginą Jegorovą,	10 A kl.	- 20 Lt.;
5. Jekateriną Archipovą,	11 kl.	- 20 Lt.;
6. Nadeždą Archipovą,	10 B kl.	- 20 Lt.;
7. Dmitrijų Archipovą,	10 A kl.	- 20 Lt.;
8. Kristiną Kisieliūtę,	11 kl.	- 20 Lt.;
9. Alją Tutinina,	11 kl.	- 20 Lt.;
10. Jeleną Tutinina,	11 kl.	- 20 Lt.;

II. UŽ NUOŠIRDŲ DARBA PUOŠIANT MOKYKLĄ, RENGIANT KALĖDINĘ PARODĄ APODOVOTI ASMENINĖMS DOVANĖLĖMS.

1. Reginą Jegorovą,	10 A kl.;
2. Jekateriną Archipovą,	11 kl.;
3. Nadeždą Archipovą,	10 B kl.;
4. Kristiną Kisieliūtę,	11 kl.;
5. Alją Tutinina,	11 kl.;
6. Jeleną Tutinina,	11 kl.;

III. UŽ DOMIUS, GERAI KONKURSO TEMĄ ATSPINDINČIUS DARBUS APODOVOTI ASMENINĖMS DOVANĖLĖMS.

1. N. Fisenko,	5 kl.;
2. St. Janušauska,	8 B kl.;
3. J. Pauliukevičiūtę,	10 B kl.;
4. A. Eismont,	8 A kl.;
5. A. Miniajeva,	9 A kl.;
6. K. Janulevičiūtę,	7 kl.;
7. J. Jankauskaitę,	12 kl.;
8. T. Demidovą,	11 kl.;
9. A. Ringevičiū,	11 kl.;
10. R. Girčį,	11 kl.;
11. J. Knataitę,	7 kl.;
12. I. Voropajevą,	10 A kl.;
13. St. Pliškį,	12 kl.;

IV. I-IV KLASIŲ GRUPEJE APODOVOTI KOLEKTYVINĖMS DOVANĖLĖMS

1 VIETA	- 2-ą klasę;
2 VIETA	- 3-ą klasę;
3 VIETA	- 1-ą klasę;

VISIEMS KALĖDŲ KONKURSO DALYVIAMS PAREIKŠTI PADĖKA.

VERTINIMO KOMISIJOS PIRMININKĖ

A. Visockytė

NARIAI:

Z. Šimelevičienė
V. Svager
E. Juozėnienė
St. Rožienė
L. Rudokaitė
R. Jegorova

3

1 nuotr. D. Archipovas ir V. Glaveckas (9 kl.) prie kalėdinių darbėlių stendų.

2 nuotr. Mokyklės direktorius A. Pudys sveikina kalėdų konkurso nugalėtojus. Dešinėje - buities darbų mokytoja E. Juozėnienė, kairėje - dailės mokytoja Z. Šimelevičienė.

3, 4 nuotr. Šventiška^vi papuošti mokyklės langai.

4

Jovita Jankauskaitė, 18 m., Vilniaus vidurinė mokykla "Lietuvių namai", mokytoja Živilija Šimelevičienė

Tarptautinis moksleivių meninės kūrybos projektas
Gamtos pasaka 2003 Gamta kviečia kurti

The International Art Project for Schoolchildren
Nature's Fairytale 2003 Nature Invites Us to Create

www.menas.lt

Diana Meškėnaitė

8 m. „Gvūnas“, mišri technika

Mokytoja Živilija Šimelevičienė

Vilniaus vidurinė mokykla „Lietuvių namai“

Meno edukacijos centras, Vilnius, 2003. T. 1000

Tarptautinis moksleivių meninės kūrybos projektas
Gamtos pasaka 2003 Gamta kviečia kurti

The International Art Project for Schoolchildren
Nature's Fairytale 2003 Nature Invites Us to Create

www.menas.lt

Dailė. Metodinė patirtis

Karpiniams naudojamas plonas, įvairių spalvų popierius.
Įrankiai – mažos žirkutės, aštrus peiliukas. Popieriaus lakšte
nupiešę kompoziciją karpome, pjaustome, tepame klijais.
Klijams išdžiūvus karpinį klojame ant popierinio pagrindo
ir karštu lygintuvu prispaudžiame.

Dailės mokytoja metodininkė Živilija Šimelevičienė
Vilniaus vidurinė mokykla „Lietuvių namai“

Robertas Ursache, 17 m. Popieriaus karpinys

Meno edukacijos centras, Vilnius, 2003. T. 1000

Vidurinė m-kl. „Lietuvių namai“
Mokytoja Živilija ŠIMELEVIČIENĖ

Ala TUTININA, 18 m., karpinys
Aliona KOLODINSKAITĖ, 17 m.,
karpinys (2 darbai) (diplomas)
Kristina KISIELIŪTĖ, 16 m., karpinys
Jelena TUTININA, 17 m., karpinys
(diplomas)
Stanislovas PLIKŠNYS, 18 m.,
flomasteriai
Jovita JANKAUSKAITĖ, 18 m.,
fotografija (7 darbai) (diplomas)
Simonas SAARMANN, 18 m.,
fotografija (3 darbai) (diplomas)
Julija BORODIČ, 17 m., gvašas
Ina VOROPAJEVA, 15 m., gratažas
Jekaterina ARCHIPOVA, 17 m.,
gratažas
Andrius RINGEVIČIUS, 17 m.,
gvašas
Alina RINGEVIČIŪTĖ, 14 m.,
gratažas
Diana MEŠKĖNAITĖ, 8 m., gvašas
(diplomas)
Elena DRIKO, 9 m., gvašas
Romus ANDRIULIONIS, 9 m.,
gvašas
Dovydas MEIPARIANI, 9 m.,
gvašas (diplomas)
Plakatas „Gamtos pasaka - 10“, mišri t.
Rūta TRAMPILCEVA, 15 m.
Laura CHMEL, 15 m.
Plakatas „Gamtos pasaka - 10“, mišri t.
Rosita JASIŪNAITĖ, 10 m.

Mūsų mokyklos moksleiviai
aktyviai dalyvavo tarptautiniame
moksleivių piešinių konkurse
„Gamtos pasaka“ - 93.

Kašmet rengiamo piešinių konkurso „Velykų laukimas“ parodos fragmentai.

VILNIAUS VIDURINĖS MOKYKLOS
"LIETUVIŲ NAMAI"
DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL MOKSLEIVIŲ KŪRYBINIŲ DARBŲ KONKURSU

2003 m. gegužės 13 d. Nr. V3-44
Vilnius

1. Piešinių konkurso "Velykų laukimas" nugalėtojus apdovanoti G. ir D. Žemkalnių pinigėmis premijomis:

1.1. 20 litų pinigėmis premijomis skirti:

R. Jėgorovai,	10A kl.;	J. Tutinai,	11 kl.;
A. Odincovai,	10B kl.;	k. Kisieliūtei,	11 kl.;
N. Archipovai,	10B kl.;	J. Archipovai,	11 kl.;
A. Kolodinskaitė,	11 kl.;	A. Balsiui,	11kl.;
A. Tutinai,	11 kl.;		

1.2. Už aktyvų dalyvavimą velykiniuose konkursuose, originalius, išradimus darus apdovanoti visus 5-tos klasės mokinius saldainiais (už 20Lt suma) ir asmeninėmis dovanėlėmis.

1.3. Už įdomius, nuoširdžius, išradimus darbus apdovanoti asmeninėmis dovanėlėmis šiuos mokinius:

- 1-os klasės mokinius;
- 2-os klasės mokinius;
- 3-ios klasės mokinius;
- 4-os klasės mokinius.

5-9 klasių grupė:

KL. Janulevičiūtė,	7 kl.;
J. Kasperavičia,	7 kl.;
M. Maškionok,	7 kl.;
D. Archipova,	9A kl.;
A. Miniajeva,	9A kl.;
G. Rože,	9A kl.;
A. Ringevičiūtė,	9A kl.;
V. Kurganova,	9B kl.;

10-12 klasių grupė:

A. Jėgorova,	10A kl.;
A. Salčiūna,	10A kl.;
I. Voropajeva,	10A kl.;
L. Chmel,	10B kl.;
J. Pauliukevičiūtė,	10B kl.;
J. Penkovskaja,	10B kl.;
K. Dauginaitė,	11 kl.;
A. Ringevičių,	11 kl.;
S. Pliksni,	11 kl.;

Direktorius

Alfonsas Rucys

Alfonsas Rucys

VILNIAUS VIDURINĖ MOKYKLA
"LIETUVIŲ NAMAI"

VELYKŲ PARODOS
KATALOGAS

VILNIUS, 2003
BALANDIS

EKOLOGINĖS APLINKOTVARKOS KONKURSAI “ŽALIASIS RŪBAS”

EDUKACINIS PROJEKTAS “MOKYKLOS ŽALIASIS INTERJERAS”

2002-09-01– 2002-09-30

PROJEKTO VYKDYTOJAI:

Vilniaus vidurinės mokyklos “Lietuvių namai”
10-11 kl. moksleiviai:

Vitalijus Baltrušaitis
Renata Ditkutė
Regina Jegorova
Algirdas Mikelionis
Konstantinas Pelio
Ala Tutinina
Jelena Tutinina

PROJEKTO VADOVAI: Živilija Šimelevičienė – dailės mokytoja metodininkė
Valentina Švager – biologijos vyresnioji mokytoja

Eil. Nr.	Projekto fazės	Trukmė	Moksleivių veikla	Mokytojo veikla	Pastabos
1.	Projekto edukacinių tikslų, problemų aptarimas	1-2 val.	<ul style="list-style-type: none"> • Augalų pasirinkimas; • Įdėklų augalams pasirinkimas ir pritaikymas • Apželdinimo vietų pasirinkimas; • Darbų pasiskirstymas 	<ul style="list-style-type: none"> • Supažindinti moksleivius su projektu “Mokyklos žaliasis rūbas” 	Finansuoja mokykla
2.	Projektinių grupių sudarymas	1 val.	<p><u>10 klasės berniukai :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • įdėklų gamyba; • stendų sukallimas; • raštų ir kelmų skaptavimas. <p><u>11 klasės mergaitės :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • gėlių parinkimas ir sodinimas; • moliūgų ir cukinijų skaptavimas. 	<p>Parūpinti –</p> <ul style="list-style-type: none"> • įrankius; • medžiagas; • fotoaparata 	Pakalbėti su darbų mokytoju

Pasaką iliustravo „Lietuvių namų“ mokyklos pradinukai
(vadovė Albina Regina Stružienė):

Olesia Lichačiova (10 m.), Saulė Laurėnaitė (8 m.), Aleksandras Gudonis (11 m.), Viktorija Andriulionytė (7 m.), Dovydas Meipariani (9 m.), Diana Kapočiūtė (9 m.), Vladas Knatas (8 m.), Jolanta Glaveckaitė (10 m.), Jonas Barkauskas (9 m.), Diana Meškėnaitė (8 m.), Anastasija Dalinskaitė (8 m.), Romas Andriulionis (9 m.), Jelena Driko (8 m.), Manfredas Pučys (8 m.).

Vertėjos konsultantė
Ieva Stružaitė.

Vertėja Albina
Regina Stružienė.

Knygos leidybą parėmė Norvegijos Karalystės ambasada.

Leidykla rengia ir leidžia moksleivių,
mokytojų ir kitų autorių kūrybą.

Norvegų pasaka
BALTASIS LOKYS-KARALIUS VALEMONAS

SL 369. 2003. 2 sp. I. Tiražas 5000 egz.

Vyriausiasis redaktorius Jeronimas Laucius.

Redaktorė Laima Vilimavičiūtė.

Meninės redaktorės Irena Meišaitė ir Rima Stasiūnaitė. Dizainerė Jelena Malinovskaja.
Leido „Trys žvaigždutės“ ir PLVLA „Lietuviška vaikų knyga“, Kalvarijų g. 159, LT-2057 Vilnius,
tel./faks. 276 24 08, el. p. Jaronimas@takas.lt

Spausdino AB „Spauda“, Laisvės pr. 60, LT-2056 Vilnius.

ISLEISTOS KNYGOS

Norvegų pasaką iliustravo "Lietuvių namų" moksleiviai

Vytautas Žeimantas

Neseniai leidykla "Trys žvaigždutės" pakvietė vilniečius į Vilniaus rotušę, kur surengė norvegų pasakos "Baltasis Lokys-karalius Valemonas" sutiktuves. Rotušės salė buvo pilnutėlė moksleivių, mokytojų, svečių. Į šventę atvyko grupė Norvegijos Karalystės ambasados Lietuvoje darbuotojų: pats ambasadorius Kare Hauge, ambasados pirmasis sekretorius Eileris Nilsas Fleicheris, Šiaurės šalių Ministrų Tarybos biuro Vilniuje patarėja Brigita Urmonaitė, Šiaurės šalių asociacijos prezidentas Jonas Aleknavičius. Dalyvavo Lietuvos muzikų rėmimo fondo direktorė Liucija Stulgienė. Šventėje dalyvavo ir didelis būrys Vilniaus mokyklos "Lietuvių namai" moksleivių kartu su mokyklos direktoriumi Alfonsu Rudžiu, mokytoja Regina Stružiene, kuri parengė nuotaikingą moksleivių pasirodymą. Šventė prasidėjo giedra E. Griego daina "Pavasariui". Ją atliko iš Norvegijos atvykusi dainininkė Kristina Kostopoulou. Jai akompanavo Ieva Stružaitė. Abi vieš-

nios šventės dalyvius džiugino profesionalia E. Griego, J. Kvandalo, G. Nystromo muzika.

Knygą pristatė, apie jos išleidimo istoriją pasakojo leidyklos "Trys žvaigždutės" vyriausiasis redaktorius Jeronimas Laucius.

Šiltai kalbėjo, bendravo su moksleiviais, pasirašinėjo autografus Norvegijos Karalystės ambasadorius Kare Hauge ir kiti šventės dalyviai. Vakarą gražiai vedė "Lietuvių namų" mokytoja Aušra Maulytė.

Pasibaigus šventei, užkalbinau leidyklos vyr. redaktorių, vaikų rašytoją Jeronimą Laucius:

- Trumpai papasakokite "Lietuvos aidą" skaitytojams apie knygos išskirtinumą, jei sutiktuves šventėje garbingoje sostinės Rotušėje.

- Leidykla pirmą kartą išleido norvegų pasaką, kurią iliustravo lietuviai vaikai - Vilniaus mokyklos "Lietuvių namai" jaunieji dailininkai, vadovaujami mokytojos Reginos Stružienės. Jie piešė pasakos trolius, su jais keliavo Norvegijos kalnais, vadavo karalių Valemoną. Ta knygutė - tarsi nutiestas tiltelis tarp Lietuvos ir Norve-

Dainuoja norvegų solistė Kristina Kostopoulou

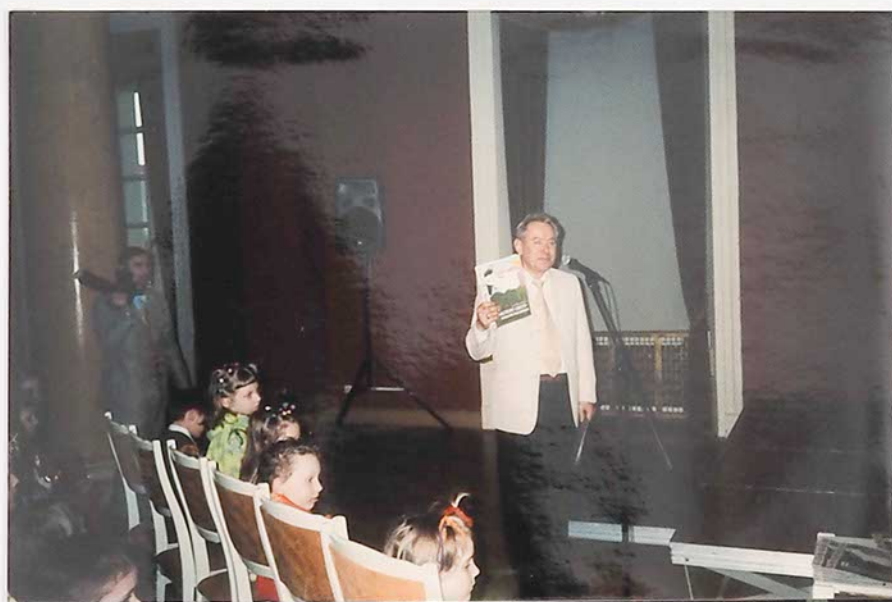
Po knygos pristatymo. Viduryje - Norvegijos ambasadorius Kare Hauge, trečias iš dešinės - rašytojas Jeronimas Laucius

Ir Norvegijos ambasadoriui teko rašyti autografus
Antano Ališausko nuotr.

gijos - užmegztas dvasinis ryšys, pažintis tarp dviejų kaimyninių šalių. Šventės metu kilo naujų idėjų, naujų kūrybinių sumanymų. Manau, kad mūsų draugystė tęsis.

"Aš, kaip Norvegijos - trolių karalystės - atstovas Lietuvoje, noriu padėkoti Lietuvos vaikams, su tokia fantazija iliustravusiems norvegų pasaką, - pasakė Norvegijos ambasadorius Lietuvoje Kare Hauge. - Gyvi ir linksmi šios knygos piešinėliai rodo lietuvių vaikų susidomėjimą norvegų liaudies kūryba bei jos supratimą".

LEIDYKLA
„TRYS ŽVAIGŽDUTĖS“

*Viskas pasaulyje maža,
tik Meilė ir Mintis didi.*
J. Laucius

Knygelės išleidimą
remusio Tautinių maži-
nu ir išsvijos departa-
mento prie LR Vyriausy-
bės vyr. specialistas
A. Kairys

Knygelės išleidi-
ma remusios AB
"Montuotojas" gene-
ralinis direktorius
A. Jacas

Mylėti pasaulį ir gyvenimą, my-
lėti net kenčiant; dėkingai atsiverti
kiekvienam saulės spinduliui ir kan-
čiai slegiant neatprasti šypsotis –
tai kiekvieno kūrinio mokymas, kuris
mums šiandien labai reikalingas ir
dar ilgai nepenės.

Knygelės
pristatymo
akimirkos

Gražūs kultūros želmenys "Lietuvių namų" mokykloje

Vytautas Žeimantas

Gražus ir turiningas vakaras

Tačien "Lietuvių namų" mokyklos salė buvo pilnutėlė. Susirinko visi moksleiviai, pedagogai, sugužėjo daug svečių. Progos buvo dvi - mokslo metų pabaiga ir moksleivių kūrybos rinkinio "Želmenys" pristatymas.

"Lietuvių namų" mokykla, veikianti Vilniuje, skiriasi nuo kitų šalies mokyklų tuo, kad joje mokosi lietuvių kilmės vaikai iš viso pasaulio. Vaizdžiai šnekant, "Lietuvių namai" kaip gražus Nojaus laivas plukdo į gimtąjį Lietuvos krantą istorijos katalizmą išblaškytus po visus pasaulio pakraščius savo vaikus. Tai netrukus pajusite ir iš moksleivių pavardžių.

Apie mokslo metų rezultatus kalbėjo mokyklos direktorius Alfonsas Rūdis ir jo pavaduotojas Aloyzas Bakšys. Geriausiems moksleiviams buvo įteikti padėkos raštai, besimokantiems pirmuosius mokslo metus šioje mokykloje ir sėkmingai perėjusiems aukštesnę klasę - mokyklos ženkliukai.

Moksleivių kūrybos rinkinys "Želmenys"

Vilniaus vidurinės mokyklos "Lietuvių namai" moksleivių kūrybos rinkinį "Želmenys" šiemet išleido "Trijų žvaigždučių" leidykla. Joje pateikiama per trisdešimt moksleivių kūryba. Yra nuoširdžių vaizdėlių, eilėraščių, įdomių karpinių. Daugelyje jų atsispindi didelė meilė Lietuvai. Jau vien kūrinių pavadinimai daug ką pasako. Linos Nedzveckajos kūrinys pavadintas "Aš - lietuvaitė", Julija Diu parašė "Laišką lietuvių kilmės mergaitėi, gyvenančiai ne Lietuvoje", Vitalijus Žitomirovas - "Lietuvių namai" - mūsų namai".

"Želmenų" rinkinio pristatymą pradėjo mokytoja Edita Liubertaitė. Ištraukas iš rinkinio skaitė moksleivės Regina Jegorova, Sofija Baliašvili ir Aleksandra Tučiak.

Dalyvavo ir kalbėjo akcinės bendrovės "Montuotojas" generalinis direktorius ir nuolatinis mokyklos rėmėjas Alfonsas Jarras, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento atstovas Alfonsas Kairys, rašytojai Irena Gudavičienė, Jeronimas Laucius, Vytautas Račickas, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Lietuvoje Gabrielis Žemkalnis, atvykęs į šventę su žmona Danute ir viešnia iš San Francisko Dalyla Sarlo.

Lietuvių kalbos mokytojai

Danutė Kvyklienė, Edita Liubertaitė, Zina Plepienė, Kristina Usonytė, Nijolė Vyšniauskienė savo auklėtiniams, kurių kūryba išspausdinta "Želmenų" rinkinyje, įteikė knygas su užrašytais linkėjimais. Tą patį padarė ir dailės mokytoja Živilija Šimelevičienė, kurios auklėtinių Alos ir Jelenos Tutinų, Roberto Ursahė, Alionos Kolodinskaitės ir kitų karpiniai puošia "Želmenis".

Po to koncertavo muzikos mokytojo Viktoro Žeimimo ir šokių vadovės Zitės Damauskienės dainininkai ir šokėjai.

Labdara iš Amerikos

1995 metais "Lietuvių namuose" lankėsi "Lietuvos aidas" laikraščio darbuotojai. Susipažinę su mokykla, sužinoję apie moksleivių, jų tėvų bei protėvių likimus, svečiai pasiūlė rengti rašinių apie Lietuvos nepriklausomybės kovas konkursą, skirtą mokykloms įkūrimo penkerių metų sukakčiai.

Taip sutapo, kad po kiek laiko JAV gyvenanti lietuvė Vanda Mažeikienė pasiūtė į mokyklą laišką, kuriame rašė: "Aš jau seniai širdyje nešioju mažą projektą. Prašau Jūsų patarimo. Ar nebūtų gerai paskelbti moksleivių rašinių konkursą mokyklos pasiūlyta tema? Aš įdedu asmeninį čekį "Lietuvių namų" mokyklos vardui 1996-ųjų metų konkurso premijoms. Jei tai Jums priimtina, stengsiuosi padėti kasmet."

"Pasiūlymu buvo susidomėta. Moksleivių literatūrinių kūrybos darbų konkursas tapo tradicija - jis organizuojamas kasmet, - sako mokyklos direktoriaus pavaduotojas Aloyzas Bakšys. - Geriausių darbų autoriai apdovanojami mokyklos diplomais bei ponų Vandos ir Vaclovo Mažeikų premijomis. Moksleivių kūrinių buvo spausdinami "Moksleivio" žurnale, JAV

leidžiamuose laikraščiuose "Dirva" ir "Draugas", žurnale "Pasaulio lietuvis", skaitomi Sidnėjaus radijo lietuviškose laidose. Džiugu, kad dalis konkursuose dalyvavusių moksleivių ir baigę mokyklą nepamiršta kūrybos - pasirinko filologijos studijas. Konkursui pateiktus darbus vertina mokyklos pedagogai bei rašytojai Irena Gansiniauskaitė-Gudavičienė, Jeronimas Laucius, Vytautas Račickas, Algimantas Zurbas, kiti".

"Džiaugiamės ir sveikiname tokį gausų būrį mokinių, dalyvavusių rašinių konkursuose. Džiūojamės mokytojais, kurie įstengė paruošti mokinius, nepaisydami jų riboto lietuvių kalbos mokėjimo, - ta proga rašė iš JAV mokyklos jaunųjų literatų globėjai Vanda ir Vaclovas Mažeikos. - Tikime, kad, matydami nelengvą, bet sėkmingai atliekamą darbą, pagarbą ir meilę savo mokytojams jaučia ne tik mokiniai, bet ir jų artimieji bei visi lietuviai, esantys ir arti, ir toli. Mūsų atsiųsti trupinėliai premijoms tebūnie tik kaip priminimas, kad vaikų rašiniai bei mokytojų idealizmas mus suartino ir leido nors iš toli pažinti šį puikų, kūrybingą "Lietuvių namų" mokyklos egzistavimą."

"Lietuvių namų" bendruomenė nuoširdžiai dėkoja ponams Vandai ir Vaclovui Mažeikoms, rašytojams, vertinusiems jaunųjų literatų kūrybą, bei visiems, padėjusiems parengti ir išleisti šį gražiausių kūrinių rinkinį", - sakė direktorius Alfonsas Rūdis.

Rašytojų vertinimai

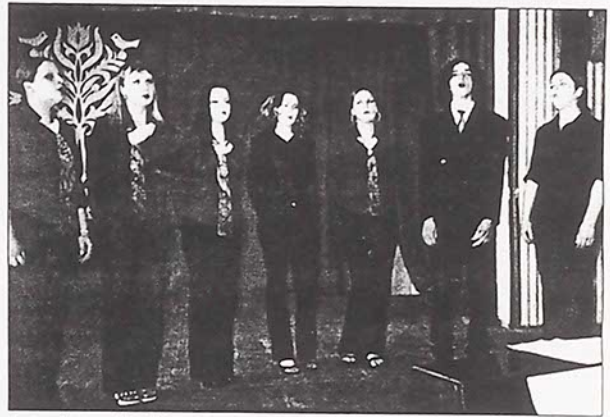
"Tegyvuoja skaiti būtinybė kilti ir šviesti! Dėkoju visiems "Lietuvių namų" mokytojams liuanistams už tą Jūsų prakliniją pedagogiką, kurią mokyklos jaunųjų literatų rašiniuose matau žy-

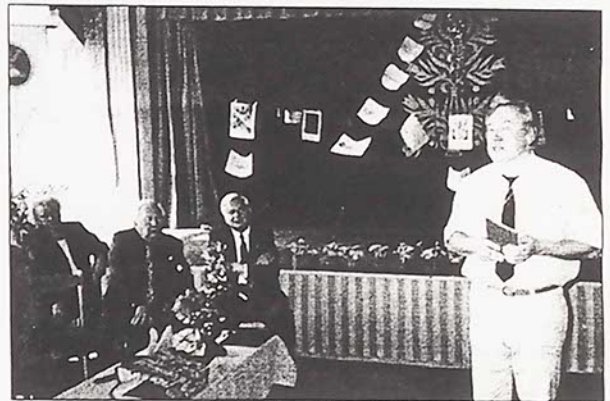
Po iškilmingo vakaro. Nuotrauka atminimui

Vanda ir Vaclovas Mažeikos

Scenoje - mokyklos meno saviveiklininkai

J susirinkusiuosius kreipiasi vaikų rašytojas Jeronimas Laucius. Kairėje sėdi Danutė ir Gabrielis Žemkalniai, Aloyzas Bakšys

Stanislavo Balvočiaus nuotr.

dinčių ne išgalvotais užsienietiškos egzotikos žiedais, o kukliomis, bet valingomis gimtųjų Lietuvos pievų gėlėmis, - sako rašytoja Irena Gansiniauskaitė-Gudavičienė. - Šitoks šviesus žinėjimas ir šitokia atvira poezija ateina iš labai toli, iš labai giliai - iš tos dieviškosios žodžio meilės paslapties, iš tos filologinės mūsų visų giminytės".

"Pirmą mėginimą - ir ne tik literatūrinėse erdvėse - galima palyginti su pirmu paukščio skrydžiu. Jo esmė - ne aukštis, ne tolis, o įkvėpimas, skrydžio džiaugsmo pajautimas, - sako šios knygos leidėjas, vaikų rašytojas Jeronimas Laucius. - Linkiu visiems jauniems literatams, pamėginusiems skirti link kūrybos aukštumų, ilgai saugoti tą pakilimą, su ta dvasine būsena tvirčiau žengti, aukščiau pakilti".

"Ką šiandien galėčiau pasakyti mieliems "Lietuvių namų" lietuvaičiams ir lietuvaitėms? Tegul tas lietuviškas žodis, kurį, dalyvaudami literatūrinuose konkursuose, jūs sušildote savo širdžių šiluma, lydi jus visą gyvenimą. Tegul jis jums šviečia ir kelią rodo, - pasakė rašytojas Vytautas Račickas.

Rašytojas Algimantas Zurbas: "Lietuvių namus" esu pavadinęs pačia patriotiškiausia mūsų krašto mokykla. Bėgant laikui, kintant vertybių sampratai, šita tiesa tik pasitvirtina.

Mokyklos auklėtinius dar esu įvardijęs taip: iš tolimiausių kampelių grįžta paukščiai, paklūsę lietuviško kraujo šauksmui.

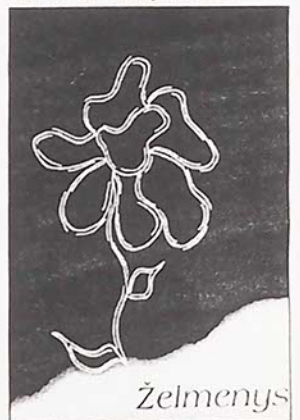
Pakilūs žodžiai. Bet - ne iš mandagumo, ne norint įsiteikti. Mokykla iš tikrųjų primena di-

delį jaukų lizdą. Čia netrūksta visokiausios šilumos. O ypatinčiausia - dvasinė. Nemaža jos pasklinda ir per kasmetinius kūrybos konkursus.

Nepaprastai prasminga, kai besistiebiantis, bręstantis žmogus pratinamas išsakyti slapčiausius sielos ir minties virpesius. Išsakyti skambiu lietuvišku žodžiu, pačiam vis giliau pajuntant kerinčias to žodžio paslaptis.

Ir nesvarbu, kad rašiniai, grožiniai kūrinių nevienodo stiprumo, kad ne visi ryškiai žybteli. Vis tiek tai labai panašu į gražų, rūpestingą mokytojų įkurtą lauzą. Nuo jo liepsnos sklinda jauki kaitra. Kiekvieno širdyje irgi sužimba po mažą ugnį. O jau tada pasklinda rašančiųjų vidinė šiluma - savita, labai įvairi, atspindinti skirtingiausias charakterius, temperamentą, slapčiausias vilčius, lūkesčius.

Šitas darbas puošia. Turtina asmenybę. Kaupiasi ir vis patrauklesnė darosi dvasinė sveikata. Tad - tedega, tešildo".

Želmenys

Rinkinio "Želmenys" viršelis

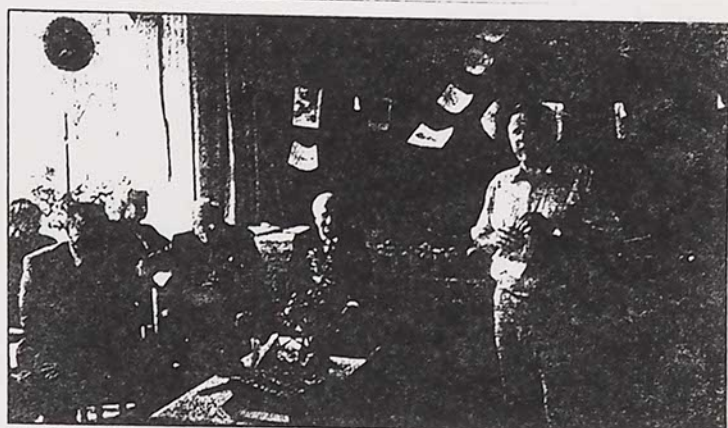

NUOSTABIAUSI "LIETUVIŲ NAMŲ" ŽELMENYS

Džiugi literatūrinė naujiena iš Vilniaus "Lietuvių namų" vidurinės mokyklos! Drauge su jaunaisiais šios mokyklos literatais prie širdies glaudžiame ką tik pasirodžiusį moksleivių kūrybos rinkinį "Želmenys" - eilėraščių, novelių, miniatiūrų knygelę, kurios sutiktuvės gegužės 30 dieną apvainikavo šių mokslo metų pabaigos šventę. Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos Danutė Kviklienė, Edita Liubertaitė, Zina Plepienė, Kristina Usorytė, Nijolė Vyšniauskienė pasiūlė šiai knygelei gražiausius savo mokinių kūrinėlius, o iliustracijoms moksleivių karpinius parinko dailės mokytoja Živilija Šimelevičienė. Tradiciniai jaunųjų literatų konkursai šioje mokykloje rengiami rašytojui Sauliui Šalteniui palaiminus. Geriausi kūriniai premijuojami, kiekvienais metais konkursą globojant

JAV lietuviams Vandai ir Vaclovui Mažeikoms. Šventėje dalyvavo Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovas Alfonsas Kairys, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Lietuvoje Gabrielis Žemkalnis su žmona Danute ir iš JAV atvykusi viešnia Dalyla Sarlo. Nuostabią dovaną savo tėvams parveš iš Vilniaus į įvairias šalis greit išsiskirstysiantys, atostogauti išvažiuosiantys knygelės autoriai - į Latviją, į Lenkiją, į Baltarusiją ir net į patį Jakutską nukeliaus lietuviškai rašyti "Lietuvių namų" auklėtinių poezijos ir prozos kūrinėliai. Ar gali būti didesnė šventė? Todėl nenuostabu, kad taip džiugiai šypsojosi nuolatinis šios mokyklos rėmėjas, akcinės bendrovės "Montuotojas" generalinis direktorius Alfonsas Jaras ir taip nuoširdžiai visus svei-

Vytautas Račickas sveikina "Lietuvių namų" literatus *Stanislovo Balvočiaus nuotrauka* kino vyriausiasis knygelės redaktorius ir leidėjas Jeronimas Laucius. Tokia proga smagiai koncertavo muzikos mokytojo Viktoro Žeimio ir šokių vadovės Zitos Damauskienės jaunieji vokalistai ir šokėjai. Rašytojas Vytautas Račickas su pagarba spaudė

ranką mokyklos direktoriui Alfonsui Rudžiui ir jo pavaduotojui Aloyzui Bakšiui. Gelmeningi tie jų vadovaujamos mokyklos želmenys.

IRENA GANSINIAUSKAITĖ

"LITERATŪRA IR MENAS" 2003-06-06 Nr.23(2953)

Vanda ir Vaclovas Mažeikai

Džiaugiamės ir sveikiname tokį gausų būrį mokinių dalyvavusių rašinėlių konkurse. Su pagarba didžiuojamės mokytojais, kurie įstengė iškiepyti ir paruošti mokinius žinant jų ribotą, lietuvių kalbos žinojimą. Tikime, kad matydami jų nelengvą, bet taip sėkmingai atliktą darbą, savo mokytojams užpelnytą pagarbą ir meilę jaučia ne tik mokiniai, bet jų artimieji ir visi lietuviai esantys arti ir toli.

Gi mūsų idėti "trupinėliai" premijoms tebūnie tik kaip priminimas, kad jų rašinėliai ir mokytojų idealizmas mus suartino ir leido nors iš toli pažinti šį puikų bei kūrybingą "Lietuvių Namai" mokyklos egzistavimą.

Lietuvių namai

From: <VMAZEIKA@aol.com>
To: <lietuviumamai@delfi.lt>
Sent: 2003 m. gegužės 24 d. 18:55

Mieli "Lietuvių namų" mokyklos mokiniai ir mokytojai.

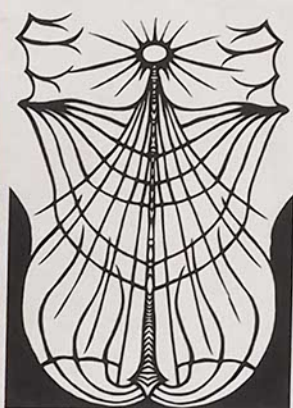
Mus stebina ir kartu maloniai nuteikia "Lietuvių namų" mokyklos mokinių parodytas kūrybingumas ir patriotizmas išreikstas jų rašinėliuose patalpintuose moksleivių kūrybos rinkinyje "Želmenys".

Sveikiname visus mokinius laimejusius rasinių konkurse ir taip pat reiskiamę pagarbą mokytojams, kurie idiege mokiniams nora kurti ir rasyti.

Mūsų padėka priklauso visiems prisidėjusiems prie šio gražaus moksleivių kūrybos rinkinio "Želmenys" išleidimo.

Vanda ir Vaclovas Mazeikos

P/S. Šiu metu konkursui skirtus pinigus iteiksime mokyklai atvyke į Lietuvą birželio mėn.

Lyg paukštis,
lekiantis į saulę...

Stasys Stavickis

* * *

Aš matau tave su lino kaspinais,
Su žydrų pavasario dangum akyse,
Trykštančiais gyvybės šuliniais,
Girdančiais, jei klysi ir parkrisi.

Aš matau tave tarp dardančių kelių
Mažą, sugniuždytą ir apleistą...
Su knyga ant kelių ir vaiku,
Verkiančią, be, trokštančią atleisti.

Aš matau, kaip brėkstantys rytai
Nusidažo vėl skaudžia spalva...
Ir suskamba taip be galo artimai –
LIETUVA.

Tegyvuoja skaisti būtinybė kilti ir šviesti! Dėkoju visiems "Lietuvių namų" mokytojams lituanistams už tą Jūsų prakilniąją pedagogiką, kurią mokyklos jaunųjų literatų rašiniuose matau žydinčią ne išsigalvotais užsienietiškos egzotikos žiedais, o kukliomis, bet valingomis, gimtųjų Lietuvos pievų gėlėlėmis... Šitoks šviesus žinojimas ir šitokia atvira poezija ateina iš labai toli, iš labai giliai – iš tos dieviškosios žodžio meilės paslaptybės, iš tos filologinės mūsų visų giminystės...

Dėkoju mokytojoms Renatai Špukienei, Editai Liubertaitei, Kristinai Usorytei, moksleivių rašinių konkurso vertinimo komisijos narėms, o taip pat mokyklos direktoriui, išmintingam ir stipriam lituanistui Alfonsui Rudžiui bei aukštaitiškai veikliam ir atkakliam direktoriaus pavaduotojui Aloyzui Bakšiui, į tokią puikią literatūrinę šventę mane pakvietusiems. Galėjau savo akimis įsitikinti, kad daugeliui Jūsų auklėtinių nuostabioji Vilniaus vidurinė mokykla "Lietuvių namai" yra tikras Rojaus kampelis, apie kurį net ir po šimto metų bus galima pasakyti jaunosios literatės Jelenos Tutininos žodžiais iš konkursui pateiktos novelės "Rojaus kampelyje":

TA VIETA TURĖJO LIKTI ŠVIESIAUSIA JŲ GYVENIMO PASLAPTIMI.

Irena Gansiniauskaitė-Gudavičienė
Lietuvos Rašytojų sąjungos narė

K. Vėtrėna (rušis), plunksnelės

Svajonių sodas

"Lankydamasis Lietuvos namuose, "Lietuvos aidą" redaktorius Saulius Šaltenis sutarė su vaikais, kad jie parašys savo tėvų, senelių ir savo gyvenimo pasakojimus kaip neatskiriamą dalį brangios ir daug vargo patyrusios tėvynės Lietuvos istorijos. Lietuvos namų penkerių metų sukakties proga "Lietuvos aidas" apdovanojo rašinių konkurso laureatus. S. Šaltenis kalbėjo: "Šitie vaikų rašiniai... ai jaudinantis lietuviybės paliudijimas, savotiški apreiškimai, kaip šventųjų gyvenime. Kaip miegojusi siela krusteli, atsiveria Dievui, taip vaikai čia atsiveria Lietuvai, savo tėvų ar senelių Tėvynei".

A.Žvirblytė
("Lietuvos aidas", 1995-10-03, Nr.201)

"Teko perskaityti moksleivių literatūrinių kūrybos darbų konkursui pateiktus rašinius. Dauguma moksleivių – Sibiro tremtinių vaikaičiai arba mišrių Rusijos platumose gyvenančių šeimų vaikai, užaugę ne Lietuvoje. Tad iš kur gi jie išmoko taip gerai lietuviškai reikšti savo mintis?

Sprendžiant iš konkursui pateiktų darbų, "Lietuvių namai" Vilniuje ne tik išmoko moksleivius sklandžiai kalbėti, bet ir atlieka labai svarbų vaidmenį puoselėjant lietuviybę, papročius, žadina norą grįžti į tėvų ar senelių gimtinę.

Asmeniškai skonis visada nulemia, kas labiausiai patraukia skaitytojo dėmesį. Negalėjau atsistebėti poezija ir proza išreikštomis svariomis mintimis ir lakios vaizduotės proveržiais."

I.Pozelaitė-Davis, A. M., Sidnėjus
("Pasaulio lietuvis", 1999m. liepa-rugpjūtis)

Robertas Urasche (mėistras)

Tirpstantys sparnai

MOKSLEIVIŲ SĖKMĖ

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Padėkos Raštas

Valentinai ŠVAGER,
Vilniaus vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“
mokytojai.

Kūrybiškai padėjusiai (-iam) moksleiviams pasirengti
Ekologiniam aplinkotvarkos konkursui „Žalioji rūbas“

MINISTRAS

Vilnius, 2002 m. gegužės mėn. 24 d. Nr. 1657

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Padėkos Raštas

Živilijai ŠIMELEVIČIENEI,
Vilniaus vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“
mokytojai.

Kūrybiškai padėjusiai (-iam) moksleiviams pasirengti
Ekologiniam aplinkotvarkos konkursui „Žalioji rūbas“

MINISTRAS

Vilnius, 2002 m. gegužės mėn. 24 d. Nr. 1657

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

PAGYRIMO RAŠTAS

Renatai DITKUTEI,
Vilniaus vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ 10 klasės
moksleivei.

UŽ SĖKMINGĄ DALYVAVIMĄ EKOLOGINIAME
APLINKOTVARKOS KONKURSE „ŽALIOJI RŪBAS“

ALEGIRDAS MONKEVICIUS
MINISTRAS

Vilnius, 2002 m. spalio 12 d.

Šiais pagyri-
mo raštais
apdovanoti:

V. Baltrušaitis,
A. Mikėlionis,
J. Archipova,
A. Tutinina,
J. Tutinina,
V. Pečiо.

DIPLOMAS

Gamtos pasaka 2003 Gamta kviečia kurti
 Nature's Fairytale 2003 Nature Invites Us To Create

Dovydas Mejaniani

Dėkojame! Thank You!

LR Aplinkos ministerija
 LR Švietimo ir mokslo ministerija
 Ministry of Environment of the Republic of Lithuania
 Ministry of Education and Science

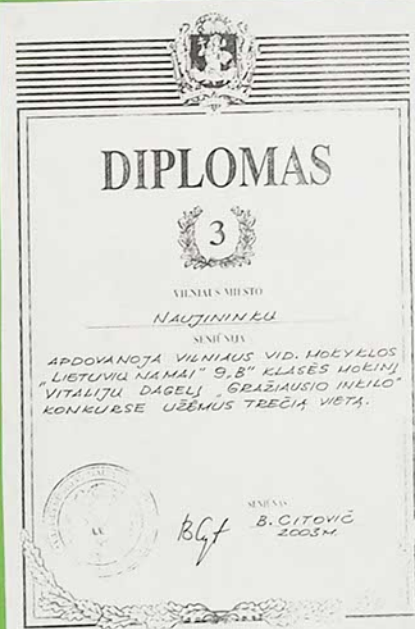
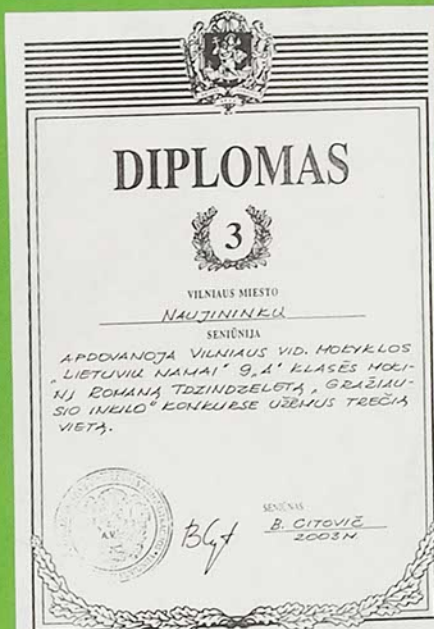
Vilnius, Lietuva / Lithuania

*Šiais diplomais
 apdovanoti:*

*T. Gajauskas,
 V. Siriaševas,
 D. Meskėnaitė,
 V. Andriulionytė,
 R. Andriulionis,
 J. Parkauskas,
 L. Chmel,
 A. Bernotas,
 A. Dalinskaitė,
 E. Driko,
 M. Pucys,
 A. Ignatjevas.*

*Šiais diplomais
 apdovanoti:*

*J. Jankeuskaitė,
 J. Tutinina,
 A. Kolodinskaitė,
 S. Saarmann,
 R. Trampilceva,
 D. Meskėnaitė.*

DIPLOMAS II

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO SKYRIUS
APDOVANOJA

ANDRIU JEGOROV
 Vilniaus miesto moksliečių sportaklados
 10004-2:49.8 varžybose iškovojus(-ia)
 ANTRAJĄ VIETĄ

SKYRIAUS VEDEJAS

DIPLOMAS III

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO SKYRIUS
APDOVANOJA

NATAŠA KUČINIŲ
 Vilniaus miesto moksliečių sportaklados
 2004-30.3 varžybose iškovojus(-ia)
 TREČIĄJĄ VIETĄ

SKYRIAUS VEDEJAS

DIPLOMAS III

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO SKYRIUS
APDOVANOJA

JHND. ČERNIUK
 Vilniaus miesto moksliečių sportaklados
 604-8.9 varžybose iškovojus(-ia)
 TREČIĄJĄ VIETĄ

SKYRIAUS VEDEJAS

DIPLOMAS

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
SVIETIMO SKYRIUS

APDOVANOJA

Andrių Ringevičių,
Lietuvių namų II klasės moksliečių,
Vilniaus moksliečių meninio skaitymo konkurso
9-12 klasių grupės laureatą.

Julius Skėstėnis

2003 m. vasario mėn. 26 d.
Vilnius

**I LAIPSNIO
DIPLOMAS**

Vilniaus vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ mokslieviui
Jegorui Šerėnui.

XIV lietuvių kalbos olimpiados tautinių mažumų mokyklų, užsienio lietuviškų
mokyklų bei Vilniaus vidurinės mokyklos „Lietuvių namai“ mokslieviams
dalyviui

ALGIRDAS MONKEVIČIUS
MINISTRAS

DANUTĖ KOLEŠNIKOVĄ
ORGANIZAVIMO
KOMITETO
PIRMINKĖ

ROMUALDAS ŽEMAITIS
VERTINIMO KOMISIJOS
PIRMINKAS

Vilnius, 2003 m. balandžio 14 d.

**FLORIJONO TAURĖS
BĖGIMAS
UŽPALIAI 2003**

DIPLOMAS

Andriui Jegoroviui

Laimėjusiam(-ai) 2 metams

Distancijos ilgis 5000 (17.43)

Užpaliai 2003

2003.04.12

Rezultatai mokykloje

VILNIAUS M. | RAJONŲ SĄRAŠAS | MOKYKLŲ SĄRAŠAS

Bičiulis, 5 klasė [Vilniaus m., Vidurinė mokykla "Lietuvių namai"]				
Nr.	Pavardė, vardas	Taškai	Klasės balai*	Grupės balai**
1	MOSKALIONOK KRISTINA	89.50	95.00	91.00
2	TIMOCHOVA ALEKSANDRA	71.00	80.00	71.00
3	MIRSANOVA ANFISA	55.00	53.00	43.00
4	MEŠKĖNAS SERGEJUS	52.25	46.00	36.00
5	TUMANOV SAULIUS	35.75	12.00	9.00

* Klasės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos klasės dalyvių pavyko aplenkti.

** Grupės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos grupės (2 klasės) dalyvių pavyko aplenkti.

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra daugiau kaip du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Bičiulis, 6 klasė [Vilniaus m., Vidurinė mokykla "Lietuvių namai"]				
Nr.	Pavardė, vardas	Taškai	Klasės balai*	Grupės balai**
1	DREJERIS ERIKAS	41.25	10.00	16.00

* Klasės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos klasės dalyvių pavyko aplenkti.

** Grupės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos grupės (2 klasės) dalyvių pavyko aplenkti.

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra daugiau kaip du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Kadetas, 7 klasė [Vilniaus m., Vidurinė mokykla "Lietuvių namai"]				
Nr.	Pavardė, vardas	Taškai	Klasės balai*	Grupės balai**
1	PIKALOVAS JEGORAS	26.75	13.00	11.00

* Klasės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos klasės dalyvių pavyko aplenkti.

** Grupės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos grupės (2 klasės) dalyvių pavyko aplenkti.

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra daugiau kaip du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Kadetas, 8 klasė [Vilniaus m., Vidurinė mokykla "Lietuvių namai"]				
Nr.	Pavardė, vardas	Taškai	Klasės balai*	Grupės balai**
1	MYSLIVEC MARINA	61.00	81.00	85.00
2	SIZYCH JEVGENIJUS	44.00	45.00	52.00

* Klasės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos klasės dalyvių pavyko aplenkti.

** Grupės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos grupės (2 klasės) dalyvių pavyko aplenkti.

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra daugiau kaip du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Junioras, 9 klasė [Vilniaus m., Vidurinė mokykla "Lietuvių namai"]				
Nr.	Pavardė, vardas	Taškai	Klasės balai*	Grupės balai**
1	MINIAJEVA ANASTASIJA	63.75	83.00	81.00
2	SELIVANOVAS VALERIJUS	61.00	79.00	76.00
3	DAGELIS VITALIJUS	57.50	73.00	70.00
4	DZINDZELETA ROMANAS	38.25	25.00	23.00
5	PLUKIS ANTANAS	27.25	6.00	6.00

* Klasės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos klasės dalyvių pavyko aplenkti.

** Grupės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos grupės (2 klasės) dalyvių pavyko aplenkti.

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra daugiau kaip du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Senjoras, 11 klasė [Vilniaus m., Vidurinė mokykla "Lietuvių namai"]				
Nr.	Pavardė, vardas	Taškai	Klasės balai*	Grupės balai**
1	NIKULINA JELENA	50.75	64.00	61.00
2	EISMONT DIANA	49.00	60.00	56.00
3	RINGEVIČIUS ANDRIUS	47.75	57.00	53.00
4	LOZINSKAJA ALIONA	42.25	41.00	39.00

* Klasės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos klasės dalyvių pavyko aplenkti.

** Grupės balai: parodo kokią dalį (procentais) visų tos grupės (2 klasės) dalyvių pavyko aplenkti.

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

Jei vienoje mokykloje toje pačioje grupėje yra daugiau kaip du identiški atsakymai, tai jų autoriai nuspalvinti ☐

*moksleivių rezultatai tarptautiniame
matematikų konkurse „Kengūra-2002“*

MOKYMOSI REZULTATAI

*2002 - 2003 m. m. baigė puikiai
(vien „10“)*

*A. Miniajeva (9^a kl.)
labai gerai („9“ ir „10“) -*

*A. Zablockaitė (8^a kl.) ir J. Archipova
(11^a kl.)*

Vilniaus vidurinė mokykla
"Lietuvių namai"

PROJEKTO "DVIKALBYSTĖS UGDYMAS" ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

Kaip ir žmogus, žodis turi tėviškę. Ji yra vaikystėje, kai vaikas taria pirmuosius garsus, kai žodį randa ant motinos kelių. Daugumos "Lietuvių namų" moksleivių vaikystėje ištarti pirmieji žodžiai neskambėjo lietuviškai. Rusiškai, baltarusiškai, ukrainietiška, moldaviškai, gruziniškai, uzbekiškai, latviškai, lenkiškai... Tai įvairių negandų po pasaulį išblaškytų lietuvių vaikai, kurie, permainę vėjams Lietuvoje papūtus, panorą grįžti į protėvių žemę, išmokti jų kalbos.

Mes kaip paukščiai į Lietuvą grįžtam.

Mums Aukščiausias nurodo takus.

Bočių žemė vaikus atpažįsta –

Lietuvaičių čia namas jaukus.

Tai mokyklos himno žodžiai. Išties, vaikai lyg paukščiai būriu suskrido į "Lietuvių namus". Bet... ne visi kartu! Vieni į pirmą klasę, kiti į septintą, treči į dešimtą... Vieni sugebantys keletą žodžių lietuviškai pasakyti, kiti – ne. Tačiau visiems vaikams, ligi šiol save vadinusiems lenkais, rusais, uzbekais ar baltarusiais nuo pat pirmos dienos skiepijamas lietuviškas tautiškumas, jie mokomi protėvių kalbos, nors neleidžiama pamiršti ir tos, kuria juos tėvai mokė tarti pirmuosius žodžius. Tad kuri kalba jiems yra gimtoji?

Susiduriame su dvikalbyste. Nors su dvikalbiais vaikais dirbti nelengva, manome, kad šis reiškinys turi nemaža privalumų. Per dvylika darbo metų pastebėjome, kad dvikalbių vaikų mąstymas leidžia jiems aktyviau ir efektyviau dalyvauti pažinimo procese, jie beveik visada yra kūrybiškesni. Dvikalbiai vaikai pažįsta daugiau kultūrų, todėl jie geba greičiau užmegzti draugiškus ryšius, jautriau bendrauti. Juk XXI-asis amžius – tautų artėjimo amžius, todėl labai svarbu skatinti žmones domėtis kalbomis, jų mokytis. Ir galbūt dvi ar net daugiau kalbų taps gimtosiomis!

Nuo 2001m. rudens mokykla "Lietuvių namai" dalyvauja dvikalbio ugdymo projekto III-ajame etape. Šis projektas skirtas įvairių tautinių moksleivių grupių švietimo poreikių tenkinimui, komunikacinių gebėjimų plėtimui bei integracijai į šiuolaikinę Lietuvos visuomenę. Visa tai mūsų mokyklai yra ypač aktualu. Moksleiviai, atvykę į "Lietuvių namus", nori kuo greičiau išmokti lietuvių kalbos, kad galėtų be kliūčių pasinaudoti visomis jiems teikiama galimybėmis. Nemokėdami ir nesuprasdami lietuviškai jie negali sėkmingai mokytis kitų dalykų, nes viskas mokykloje, išskyrus užsienio kalbas, dėstoma lietuvių kalba. Kadangi "Lietuvių namuose", skirtingai nei lietuviškose mokyklose užsienyje, mokomasi pagal Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų ugdymo planus ir programas, mokytojai lituanistai susiduria su didele problema - kaip išdėstyti sistemini lietuvių kalbos kursą, kai beveik visų moksleivių, besimokančių vienoje klasėje, kalbos žinių lygis yra skirtingas. Vieni vaikai lietuvių kalbos mokosi jau trečius ar ketvirtus metus, kiti – antrus, treči yra ką tik atvykę. Todėl kiekvienoje klasėje sudaromos kelios moksleivių grupelės pagal žinių lygį, su kuriomis mokytojas dirba individualiai ir net mokomasi iš skirtingų vadovėlių (skirtų tiek valstybinės, tiek gimtosios kalbos mokymui). Kiekvienų mokslo metų pradžioje mokytojai sudaro individualias lietuvių kalbos mokymo programas atsižvelgdami į tai, kiek laiko moksleiviai mokosi, kokie jų sugebėjimai bei lietuvių kalbos įgūdžiai. Pirmus metus atvykę ir visai nekalbantys lietuviškai lietuvių kalbos mokytis eina pas kitą mokytoją, dėstantį pradantiesiems. Taip moksleiviai skirstomi tik per lietuvių kalbos pamokas, o visų kitų dalykų jie mokosi kartu su savo klase. Matematikos, istorijos, geografijos ir kitų dalykų mokytojams nelengva savo dalyką dėstyti dvejomis kalbomis. Dažnai būna, kad su lituanistu puikiai lietuviškai bendraujantis moksleivis negali susišnekėti su, pavyzdžiui, istoriku. Taip yra todėl, kad dalyko kalba gerokai skiriasi nuo šnekamosios kalbos. Todėl lietuvių kalbos moko ne

VYKĐANT DVIKALBYSTĖS UGDYMO PROJEKTĄ

2002 m. gruodžio 11-12 dienomis projekto „Dvikalbystės ugdymas darbo grupė dalyvavo seminare „Dvikalbio ugdymo projektas 2002-2003 m.m. Projekto I-III etapų darbų patirties sklaida“. Seminaro metu buvo diskutuojama dalyvavimo projekte patirtimi bei pateikiamos atliktos darbo ataskaitos.

**Dvikalbio ugdymo projekto dalyvių seminaro
"Dvikalbio ugdymo projektas 2002-2003 m.m.
Projekto I-III etapų darbų patirties sklaida"**

PROGRAMA

Gruodžio 11 d. (trečiadienis)

9.00 - 10.00	- Dalyvių registracija
10.00 - 10.15	- Seminaro atidarymas
10.15 - 11.00	- Europos Tarybos kalbų politikos kryptys <i>dr. Loreta Žadeikaitė, Švietimo ir mokslo ministerijos Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vedėja</i>
11.00 - 11.45	- Kalbų mokymasis ir kalbų įvairovė Europos Sąjungoje <i>Stasė Skapienė, Švietimo ir mokslo ministerijos Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė</i>
11.45 - 12.00	- pertraukėlė
12.00 - 12.30	- Įvairių galimybių gimtųjų kalbų ugdymui sudarymas - pasiekimų vertinimas dalyvaujant dvikalbiame ugdyme. <i>Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė Ona Čepulienė, Švietimo plėtotos centro vyresnioji specialistė Irma Neseckienė</i>
12.30 - 13.30	- Pietų pertrauka
13.30 - 14.00	- Pradinių klasių moksleivių, dalyvaujančių Dvikalbio ugdymo projekte, apklausos rezultatai <i>Ramutė Skripkienė, Švietimo plėtotos centro Švietimo raidos analizės skyriaus vyresnioji specialistė</i>
14.00 - 14.45	- Ankstyvas kalbinis ugdymas - kalbų kordinatoriaus vaidmuo mokykloje - pedagogų, dėstančių dalykus lietuviškai, kalbinių gebėjimų ugdymas dalyvaujant dvikalbiame ugdyme. <i>Švietimo ir mokslo ministerijos Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė Danutė Kolesnikova, Išimokyklinio ir pradinio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė Laimutė Jankauskienė, Pedagogų profesinės raidos centro Valstybinės kalbos skyriaus vedėja Trena Raščiuviene</i>
14.45 - 15.30	- Stendų apie dalyvavimą Dvikalbio ugdymo projekte paruošimas (mokyklų atstovai)

15.30 - 16.00

- Europos Sąjungos tautinių mažumų švietimo politikos
principai
- *dr. Pranas Gudynas, Švietimo plėtotos centro direktorius*

16.00 - 17.30

- Dalyvavimo Dvikalbio ugdymo projekte patirtį pristato
Visagino miesto ir Ignalinos, Zarasų, Vilniaus rajonų
mokyklos (*ats. Visagino savivaldybės Švietimo skyriaus
vyriausioji specialistė Irena Rakickaitė*)

17.30 - 17.45

Pirmosios seminaro dienos darbų apibendrinimas

Gruodžio 12 d. (ketvirtadienis)

9.00 - 10.00

- Dalyvavimo projekte patirtį pristato Klaipėdos miesto
mokyklos (*ats. Klaipėdos savivaldybės Švietimo skyriaus
viršininko pavaduotoja Virginija Kazakauskienė*)

10.00 - 11.00

- Dalyvavimo projekte patirtį pristato Kauno ir Šiaulių
miestų mokyklos, Švenčionių 2-oji vidurinė mokykla (*ats.
Šiaulių savivaldybės Švietimo skyriaus vyriausioji
specialistė Jūratė Valuckienė*)

11.00 - 11.30

- Informacinių technologijų diegimas vykdant dvikalbį
ugdymą Vilniaus "Saulėtekio" vidurinėje mokykloje (*ats.
mokyklos direktorė Rožė Zinkevičienė*)

11.30 - 12.00

Kavos pertrauka

12.00 - 12.30

- Konkurso "Dvikalbis ugdymas" rezultatai
- *Švietimo kaitos fondo direktorius Vytautas Toleikis*

12.30 - 14.00

- Dalyvavimo projekte patirtį pristato Vilniaus miesto
vidurinės mokyklos, dalyvaujančios projekte bei Vilniaus
3-joji internatinė mokykla, Vilniaus vidurinė mokykla
"Lietuvių namai" (ats. Vilniaus miesto savivaldybės
Švietimo skyriaus metodinė inspektoriė Margarita
Vitkienė)

14.00 - 14.30

- Seminaro apibendrinimas

Seminarą veda:
2002 m. gruodžio 11 d. - Švietimo ir mokslo ministerijos Pagrindinio ir vidurinio
ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė Danutė Kolesnikova
2002 m. gruodžio 12 d. - Švietimo ir mokslo ministerijos Pagrindinio ir vidurinio
ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė Ona Čepulienė
Seminarą apibendrina - Švietimo plėtotos centro Ugdymo turinio skyriaus vyr.
specialistė Irena Neseckienė, Klaipėdos miesto savivaldybės Švietimo skyriaus
viršininkės pavaduotoja Virginija Kazakauskienė, Švenčionių 2-osios vidurinės mokyklos
direktorius Jurijus Semaško.

MOKSLEIVIŲ TARYBA

R. Kasperavičia
 K. Dauginaitė
 J. Černenko
 K. Milkintytė
 E. Bakanavičiūtė
 J. Voropaševa
 A. Golubcovas
 R. Jagorova
 R. Girčys
 S. Tučiak
 D. Kučmina
 S. Baliašvilis

Dvenuoliktokės
 K. Kisieliūtė ir
 J. Archipova
 aktyviai dalyvavo
 šiuvinėtų darbų
 parodoje (2003 ba-
 landžio mėn.), kuri
 buvo surengta
 Vilniaus M. Simo-
 no Stanevičiaus
 vidurinėje mokykloje.

1-asis Nepriklausomybės vaikų kongresas

Padovanokite mums Europą

PROGRAMA

I DALIS

9.00-10.00 Dalyvių atvykimas ir registracija.

10.00 Kongreso atidarymas.

10.05-10.20 Oficialių asmenų bei Europos komisijos delegacijos vadovo J.E. Ambassadoriaus Michael Graham dukros Alicijos Graham sveikinimas Lietuvos vaikams (su vertimu į lietuvių kalbą).

10.20-10.40 Kongreso dalyvių geriausio laiško suaugusiems konkurso "Padovanokite mums Europą" nugalėtojų pranešimai (lietuvių, lenkų, rusų kalbomis su vertimu į lietuvių kalbą).

I dalis:

Ignas Kančys, G. 1990 m.

Sabina Stankevič, G. 1990 m.

Ugnė Svirbutavičiūtė, G. 1991 m.

Chusnutdin Arifchanovas, G. 1993 m.

Monika Merkevičiūtė, G. 1990 m.

10.40-11.10

Limonado pertrauka ir Europos torto degustacija.

II DALIS

11.15-11.45 Kongreso dalyvių pranešimai (lietuvių, lenkų, rusų kalbomis su vertimu į lietuvių kalbą).

II dalis:

Eglė Dieninytė, G. 1990 m.

Lolita Gaidukova, G. 1990 m.

Karolis Goda, G. 1992 m.

Kamila Vagizova, G. 1992 m.

Juozapas Bagdonas, G. 1995 m.

S.Nėries gimnazijos ir Vytės Nemunėlio pradinės m-klos moksleivių pareiškimas.

11.45-11.50 Kongreso rezoliucijos priėmimas.

11.50-12.30 Pietų pertrauka.

12.30-13.15 Pramoginė renginio programa. "Pagauk kampa" improvizacijos ir bendros dainos "Būkim europiečiai" kūrimas.

2. 1. nuotė. Kandidatės į Lietuvos moksleivių parlamentą J. Voropajeva, R. Jegorova su socialine pedagoge A. Maulyte

2 nuotė. Kas laimės rinkimus į Lietuvos moksleivių parlamentą?

2002-2003 m.m. "Lietuvių namų" moksleiviai kartu su moksleivių taryba bei socialine pedagoge Aušra Maulyte dalyvavo moksleivių savivaldai svarbiuose projektuose.

2002 m. lapkričio 22 d. buvo surengti rinkimai į Lietuvos moksleivių parlamentą (LMP), kuriuos iniciavo pilietinių iniciatyvų centras (PIC). Rinkimams padėjo pasiruošti moksleivių taryba su soc. pedagoge A. Maulyte. Vyko aktyvi rinkimų kampanija: buvo iškeltos dvi kandidatūros – Reginos Jegorovos ir Inos Voropajevos, sakomos agitacinės kalbos. Rinkimus laimėjo R. Jegorova.

2003 m. balandžio 29 d., artėjant didžiajam Lietuvos referendumui dėl Europos Sąjungos, mokyklose buvo vykdomas projektas, inicijuotas: PIC – "Lietuvos moksleivių referendumas dėl Europos Sąjungos" (LMR). Mokyklos moksleivių taryba su soc. pedagoge surengė referendumą. Suskaičius rezultatus, paaiškėjo, kad daugelis "Lietuvių namų" moksleivių pasisako už Europos Sąjungą.

Keletas moksleivių tarybos narių – R. Jegorova, K. Milkintytė, V. Baltrušaitis, A. Golubcovas bei soc. pedagogė dalyvavo Kongresų rūmuose vykusiame I-jame nepriklausomybės vaikų kongrese – "Padovanokite mums Europą".

2002 m., vasario mėn., mokykloje vyko "Komplimentų savaitė", inicijuojama MT bei soc. pedagogės A. Maulytės. Klasė, aktyviausiai sakiusi ar rašiusi komplimentus, bei mokytoja, gavusi jų daugiausiai, buvo apdovanoti prizais. Tą savaitę mokykloje tvyrojo džiaugsminga, pakili nuotaika.

Be to, mokykloje vyko aktyvi prevencinė veikla prieš rūkymą, narkomaniją, alkoholizmą. Buvo bendraujama su III VPK nepilnamečių reikalų inspektore D. Glebiene, kviečiami medikai, rengiamos paskaitos-diskusijos aktualiomis moksleiviams temomis.

Per visus 2002-2003 mokslo metus MT dalyvavo mokyklos gyvenime, šventėse bei minėjimuose. Vienas reikšmingiausių renginių MT ir visiems mokyklos moksleiviams buvo "Talentų šou", kuris susilaukė pripažinimo ir, mokyklos administracijos iniciatyva, pritarus moksleiviams, tapo tradicine mokyklos švente.

"Lietuvių namų" moksleiviai aktyviai ir noriai dalyvauja įvairiuose projektuose, šventėse ar pačių organizuojamuose renginiuose. Viso to rezultatas – užmegztos naujos pažintys su kitomis Vilniaus vidurinėmis mokyklomis, jų MT nariais, siekiant aktyviai bendradarbiauti, kuriant moksleivių savivaldos pamatus, gerinant moksleivių gyvenimą.

KOMPLIMENTAS !

KOMPLIMENTAS !

KOMPLIMENTAS !

Koks skambus žodis, ar ne? Ar žinome, ką jis reiškia?

Komplimentas- tai žodis arba žodžių junginys, kurį sakydami išreiškiame teigiamą požiūrį į žmogų, daiktą ar reiškinį. Tai stabtelėjimas gėrio, grožio akimirkoje, pilnas vaikiškos nuostabos ir džiaugsmo...

Ar gali būti neigiamas komplimentas? Manau ne, kadangi tuomet jis taps nebe komplimentu, o paprasčiausia pastaba, priekaištu ar net kaltinimu.

Kada, kur, kaip sakomi komplimentai? Šiuos malonius ausiai žodžius galime sakyti visiems, tačiau ne visur ir ne visada. Nors, gerai pagalvojus, tai priklauso nuo žmogaus nuotaikos, situacijos, vietos ir kitų aplinkybių. **Svarbiausia, kad komplimentas būtų pasakytas mandagiai ir taktiškai, o visų visų svarbiausia, kad jis pakeltų nuotaiką, suteiktų pasitikėjimo savimi, nors vienai minutėlei nustumtų į šalį niūrias, pavargusias mūsų mintis...**

Ar susimąstome, kokius komplimentus sakome dažniausiai? Tai komplimentai susiję su mūsų išvaizda ir kasdieniniu elgesiu. Rodos viskas kaip visada, bet kažkas ne taip, o tada ir tarstelime: **“Puikiai atrodai”**, **“Jūs labai protingas”**, **“Žaviuosi jūsų šypsena”** ir t.t...

Nesumeluosiu sakydama, kad dažnai komplimentus sakome norėdami įsiteikti, patikti, pasigerinti – siekiant naudos, o kartais juos pilame be jokio tikslo. **Kada gi jie yra tikri?** Kur yra ta riba tarp nuoširdaus pastebėjimo ir saldaus melo? O gal tai visai nesvarbu? Gal svarbiausia, kad būtų poveikis ir pasiektas rezultatas? Ir taip galima filosofuoti iki begalybės...

Retoriniai klausimai, nutylėjimai, dviprasinės mintys leidžia daryti išvadą – kad ir kaip ten bebūtų, **KOMPLIMENTAI - GERAS DALYKAS!** Tai tarsi menas į kurį kiekvieno iš mūsų požiūris skirtingas, kai pavidalas ir forma keičiasi nuo mūsų pačių žvilgsnio...

SUŠILDYKIME SAVO KASDIENYBĘ PASAKYDAMI PO
KOMPLIMENTĄ VIENAS KITAM !!!

-Norisi šypsotis?

-Šypsokitės! **O, jūsų šypsena išties žavi!**

-Beje, puikiai atrodote!!!

Jūs
labai
malonus
mokytojas
JB

Jūs
linksmas
žmogutis
JB

Jūs
labai
malonus
mokytojas
JB

MOKYKLOS TARYBA

MOKSLEIVIAI

1. Regina Jegorova , 10A
2. Kristina Milkintytė, 8B
3. Vitalijus Paltrušaitis, 10B
4. Aleksandras Golubcovas, 9B
5. Ala Tutinina, 11H

PEDAGOGAI

1. Aloyzas Bakšys – direktoriaus pav.
2. Stasys Balvočius – fizikos mokytojas
3. Vida Vileitienė – rusų klb. mokytoja
4. Liuda Kalibatienė – auklėtoja
5. Aušra Maulytė – soc. pedagogė

TĖVAI

1. Algirdas Plukis
2. Nikolajus Miniajevas
3. Irena Semaško
4. Galina Symulevič
5. Stasys Zablockis

Tarybos pirmininkas – Algirdas Plukis
Tarybos pirmininko pavaduotojas – Aloyzas Bakšys
Tarybos sekretorė – Aušra Maulytė

MOKYKLOS PEDAGOGŲ METODINIAI BŪRELIAI

- ❶ **Auklėtojų** (vadovė vyr. auklėtoja L.Raišelytė) – klasių auklėtojos.
- ❷ **Gamtos ir tikslųjų mokslų** (vadovė mokytoja metodininkė I.Kupčinskienė) – biologijos, chemijos, fizikos, informatikos, kūno kultūros, matematikos, technologijų mokytojai.
- ❸ **Humanitarinių ir socialinių mokslų** (vadovė vyr. mokytoja V.Vileitienė) – dailės, geografijos, istorijos, muzikos, užsienio kalbų mokytojai.
- ❹ **Lietuvių kalbos** (vadovė vyr. mokytoja E.Liubertaitė) – lietuvių kalbos mokytojai.
- ❺ **Pradinio mokymo** (vadovė vyr. mokytoja A.Geciavičienė) – pradinių klasių mokytojos.

2002 / 2003 m.m

“Lietuvių namų” pedagogų kolektyvas

Mokyklos direktorius	A.Rudys,	mokytojas metodininkas (dėsto lietuvių kalba);
Direktoriaus pavaduotojas	A.Bakšys,	mokytojas metodininkas (dėsto kūno kultūra);
Direktoriaus pavaduotoja	A.Visockytė,	vyr. mokytoja (dėsto chemija);
Direktoriaus pavaduotojas	V.Liutkus	mokytojas (moko darbu);
S.Balvočius	vyr. mokytojas	(dėsto fiziką, braižybą);
D.Kviklienė	vyr. mokytoja	(dėsto lietuvių kalba);
Z.Plepienė	mokytoja metodininkė	(dėsto lietuvių kalba);
K.Usorytė	vyr. mokytoja	(dėsto lietuvių kalba);
V.Zubrickaitė	vyr. mokytoja	(dėsto lietuvių kalba);
E.Liubertaitė	vyr. mokytoja	(dėsto lietuvių ir lotynų kalba);
K.Tolvaišaitė	mokytoja	(dėsto tikybą);
A.Lastauskienė	mokytoja	(dėsto tikybą);
J.Petkūnaitė	mokytoja	(dėsto vokiečių kalba);
V.Barkauskienė	mokytoja, auklėtoja	(dėsto rusų kalba);
V.Vileitienė	vyr. mokytoja	(dėsto rusų kalba);
Ž.Šimelevičienė	mokytoja metodininkė vyr. mokytoja	(dėsto daile); (dėsto vokiečių kalba);
I.Malinauskienė	vyr. mokytoja	(dėsto anglų kalba);
R.Špukienė	mokytoja	(dėsto anglų kalba);
I.Kupčinskienė	mokytoja metodininkė	(dėsto matematiką);
A.Palkevič	vyr. mokytoja	(dėsto matematiką ir informatiką);
A.Nazarovaitė	vyr. mokytoja	(dėsto matematiką ir informatiką);
L.Meškauskienė	vyr. mokytoja	(dėsto geografiją ir pilietinį valstybės pažinimą);
V.Švėgžda	vyr. mokytojas	(dėsto istoriją);
V.Švager	vyr. mokytoja	(dėsto biologiją);
L.Vitkaitienė	vyr. mokytoja	(dėsto chemiją);
R.Vinciūnas	vyr. mokytojas	(dėsto kūno kultūra);
E.Juozėnienė	vyr. mokytoja	(dėsto technologijas);
V.Žeimys	vyr. mokytojas	(dėsto muziką);
A.Gecevičienė	vyr. mokytoja	(dėstė etiką pradinėse klasėse);
S.Rožienė	pradinių klasių vyr. mokytoja;	
A.R.Stružienė	pradinių klasių vyr. mokytoja;	
D.Stasiūnienė	pradinių klasių vyr. mokytoja;	
V.Vištorskaja	vyr. auklėtoja;	
L.Raišelytė	vyr. auklėtoja;	
Z.Damauskienė	vyr. auklėtoja;	
J.Urbonavičienė	vyr. auklėtoja;	
L.Kalibatienė	vyr. auklėtoja;	
K.Vaitkienė	auklėtoja,	

Ģerai rusiņaike išvykstarre ģ
dainu šventē.

Ģecos nuotaiķos netuķko

DAINU ŠVENTĒS AKIMIRKOS

Repeticiķu
akimiķkos

